

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1
เรื่อง "เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย
ตามกรอบ *Roundtable on Sustainable Palm Oil - RSPO*"

วันที่ 16-18 กันยายน 2552
ณ โรงแรมพลาซ่าแอทธินี รอยัล เมอริเดียน กรุงเทพฯ

สารบัญ

1.	บทนำ		4
2.	ตารางการประชุม		5
3.	วาระการประชุม และผลการประชุม		6
3.1	พิธีเปิดการประชุม และทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับ RSPO		6
3.2	มาตรฐาน RSPO และการจัดทำเกณฑ์และตัวชี้วัดของประเทศไทย		11
3.3	หลักการและเกณฑ์กำหนด ภายใต้กรอบ RSPO และฉบับยกร่างภาษาไทย		15
3.4	ขั้นตอนและกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของไทย		17
3.5	การสรรหาคณะทำงาน		23
3.6	การเลือกประธาน รองประธาน และเลขาธิการคณะทำงาน		29
3.7	การแบ่งคณะทำงานเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม		30
3.8	การประชุมคณะทำงาน เพื่อกำหนดชื่อคณะทำงาน และแนวทางการทำงาน		30
3.9	การประชุมกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เพื่อกำหนดกรอบและแผนการทำงาน		31
3.10	การนำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย และหารือแผนการประชุมต่อเนื่องของคณะทำงาน		32
4.	ภาคผนวก		
4.1	รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม		41
4.2	การนำเสนอ		
	4.2 ก	แนะนำระบบมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ RSPO โดยนายพลภัฏฐ์ ลีดิษฐ์ชนน (รองประธานคณะทำงานเตรียมการประชุม)	62
	4.2 ข	ความสำคัญของมาตรฐาน RSPO : RSPO Certified Sustainable Palm Oil โดย Dr. Vengeta Rao (เลขาธิการ RSPO)	68
	4.2 ค	ความเป็นมาของคณะทำงานและการยกร่าง RSPO ฉบับภาษาไทย โดย คุณสว่าง เลิศถิรสุนทร	85
	4.2 ง	ภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตาม กรอบ RSPO โดย คุณตาณินทร์ ตรียานนท์	88
	4.2 จ	หลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน โดย ดร.ปราการ วีรกุล	90

	4.2 ฉ	การตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดตามกรอบ RSPO ของประเทศไทย โดย คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร	101
	4.2 ช	ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย โดย คุณศานรินทร์ ตรียานนท์	109
	4.3	คำถาม-คำตอบ และข้อเสนอแนะ	
	4.3 ก	แนะนำระบบมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ RSPO	120
	4.3 ข	การนำเสนอความสำคัญของมาตรฐาน RSPO: RSPO Certified Sustainable Palm Oil	121
	4.3 ค	ความเป็นมาในการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์กำหนดของ RSPO ฉบับภาษาไทยและคณะกรรมการประชุม	121
	4.3 ง	ภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO	122
	4.3 จ	หลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน	123
	4.3 ฉ	การตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดตามกรอบ RSPO ของประเทศไทย	124
	4.3 ช	ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย	125
	4.4	รายชื่อคณะกรรมการ	
	4.4 ก	รายชื่อคณะกรรมการ แบ่งตามการเป็นตัวแทนกลุ่มต่างๆ	126
	4.4 ข	รายชื่อคณะกรรมการ แบ่งตามกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม	126
	4.5	ToR กรอบอ้างอิง ของคณะกรรมการ	127

1. บทนำ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO” ครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ (1) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ RSPO ในเรื่องเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดตามระบบมาตรฐาน RSPO โดยได้เชิญ Dr. Vengeta Rao เลขาธิการ RSPO มาเป็นวิทยากร (2) เพื่อจัดทำขั้นตอนการดำเนินการตีความ RSPO ตามบริบทของประเทศไทยโดยได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ Ms. Perpetua George มาให้ความรู้เพิ่มเติมและตอบคำถาม และ (3) เพื่อการคัดเลือกคณะกรรมการและคณะทำงานตามกรอบ RSPO

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีเวลาในการประชุม 3 วัน คือ วันที่ 16 – 18 กันยายน 2552 ณ โรงแรม พลาซ่า แอทธินี รอยัล เมอริเดียน กรุงเทพฯ ซึ่งกระบวนการในการประชุมนั้นเริ่มตั้งแต่การประชุมวันแรก ซึ่งเป็นวันที่เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันของผู้ร่วมการประชุมว่าด้วยเรื่องของ RSPO โดยการบรรยายจากวิทยากรหลายท่าน และการอภิปรายซักถามในที่ประชุม วันที่สอง เป็นการจัดตั้งคณะทำงานตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดของ RSPO ให้เหมาะสมกับประเทศไทย ส่วนวันที่สาม เป็นการทดลองประชุมของคณะทำงาน เพื่อหาบทเรียนในการประชุมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และวางแผนการประชุมของคณะทำงานจนกว่าจะได้มาซึ่งมาตรฐาน RSPO ที่เป็นแบบของไทย

การประชุมทั้งสามวันมีผู้สนใจเข้าร่วมกว่า 200 คนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศไทย ได้แก่ ส่วนราชการ บริษัทเอกชน บริษัทมหาชน เกษตรกรรายย่อย และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจการปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งในมิติทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

คณะทำงานที่ได้จัดตั้งขึ้นในที่ประชุมนี้มีชื่อเรียกว่า “คณะทำงานจัดทำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติของประเทศไทยภายใต้กรอบ RSPO” มี ดร.ปราการ วีรกุล เป็นประธานคณะทำงาน คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร เป็นรองประธานคณะทำงาน และคุณศานินทร์ ตรียานนท์ เป็นเลขาธิการคณะทำงาน คณะทำงานชุดนี้มีองค์ประกอบของตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มครบถ้วนตามข้อบังคับของ RSPO ได้แก่ ตัวแทนเกษตรกร/ผู้ปลูกรายย่อย, ตัวแทนห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain), ตัวแทนภาคสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ, และตัวแทนภาคสังคม

นอกจากนี้ ข้อเสนอจากการทดลองประชุมกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ขนานกัน ได้แก่ กลุ่มด้านกฎหมายและประเด็นทางสังคม กลุ่มสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มเกษตรกรและการปฏิบัติในโรงสกัด และกลุ่มเศรษฐกิจและแรงงาน ได้ข้อสรุปเป็นแผนการประชุมคณะทำงานต่อเนื่อง ดังปรากฏในรายละเอียดของรายงานฉบับนี้

2. ตารางการประชุม

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1
เรื่อง “เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย

ตามกรอบ *Roundtable on Sustainable Palm Oil - RSPO*”

เพื่อการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน

วันที่ 16-18 กันยายน 2552

ณ ห้องพลาซ่า 11 ชั้น 2 โรงแรมพลาซ่าแอทธินี กรุงเทพฯ

วัน 16 กันยายน 2552	
08.30-09.00	ลงทะเบียน
09.00-10.00	พิธีเปิด ● รายงานวัตถุประสงค์ของการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO” โดย นายสมชัย จงส์วิดิชัย ประธานคณะกรรมการเตรียมการประชุมฯ● ประธานในพิธีกล่าวเปิดงาน โดย นางวิวรรณ บุญประทีปรัตน์ เลขานุการสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทย● แนะนำระบบมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบ RSPO โดย นายพลภัฏฐ์ จูตินันชนน รองประธานคณะกรรมการเตรียมการประชุมฯ
10.00-10.20	พักรับประทานอาหารว่าง
10.20 - 12.00	● ความสำคัญของมาตรฐาน RSPO : RSPO Certified Sustainable Palm Oil โดย Dr. Vengeta Rao เลขานุการ RSPO● ความเป็นมาในการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดของ RSPO ฉบับภาษาไทยและคณะกรรมการเตรียมการประชุม (MOU) โดย คุณสว่าง เลิศถิรสุนทร คณะกรรมการเตรียมการประชุมฯ● ภาพรวมกระบวนการจัดทำ เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย ตามกรอบ RSPO โดย นายศานินทร์ ตรียานนท์ เลขานุการและคณะกรรมการเตรียมการประชุมฯ

	● คำถาม-คำตอบ
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.45	● หลักการและเกณฑ์กำหนด ภายใต้กรอบ RSPO ฉบับภาษาไทย โดย นายปรภากร วีรกุล ประธานคณะกรรมการจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดของ RSPO ฉบับภาษาไทย ● นำเสนอการยกร่างเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดภายใต้กรอบ RSPO ของประเทศไทย (Working Draft) โดย นายจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร คณะทำงานเตรียมการประชุมฯ ● คำถาม-คำตอบ
14.45-15.00	พักรับประทานอาหารว่าง
15.00-16.00	● ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย (NI process) โดย นายศานินทร์ ตรียานนท์ – แผนการจัดทำ เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO – ขอบข่ายการดำเนินการของคณะกรรมการจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ – Code of conduct ● คำถาม-คำตอบ
วัน 17 กันยายน 2552	
09.00-10.30	การสรรหาคณะกรรมการ
10.30-11.00	พักรับประทานของว่าง
11.00-12.00	การเลือกประธาน รองประธาน และเลขาธิการคณะกรรมการ
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30	การแบ่งคณะกรรมการเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม
14.30-15.00	พักรับประทานของว่าง
15.00-16.30	การประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดชื่อคณะกรรมการ และแนวทางการทำงาน
18 กันยายน 2552	
09.00-10.30	การประชุมกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เพื่อกำหนดกรอบและแผนการทำงาน

10.30-11.00	พักรับประทานของว่าง
11.00-12.00	การประชุมกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เพื่อกำหนดกรอบและแผนการทำงาน (ต่อ)
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-16.00	การนำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย และหารือแผนการประชุมต่อเนื่องของคณะทำงาน
16.00-16.30	สรุปและปิดการประชุม

3. วาระ และผลการประชุม

การประชุม NIWG ครั้งที่ 1 วันที่ 1 (16 กันยายน 2552)

วาระที่ 1 พิธีเปิดการประชุม และทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับ RSPO

1.1 พิธีเปิด

คุณสมชัย จงส์วิสุทธิ์ชัย (ประธานคณะกรรมการเตรียมการประชุมฯ) ได้กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO” ครั้งนี้ดังนี้

- เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ RSPO ในเรื่องเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดตามระบบมาตรฐาน RSPO โดยได้เชิญ Dr. Vengeta Rao เลขาธิการ RSPO มาเป็นวิทยากร
- เพื่อจัดทำขั้นตอนการดำเนินการตีความ RSPO ตามบริบทของประเทศไทยโดยได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ Ms. Perpetua George มาให้ความรู้เพิ่มเติมและตอบคำถาม
- เพื่อการคัดเลือกคณะกรรมการและคณะทำงานตามกรอบ RSPO

คุณวิวรรณ บุญยประทีปรัตน์ ประธานในพิธีและเลขาธิการสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทยได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่านที่สนใจมาร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “หลักและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบ RSPO” พร้อมทั้งได้กล่าวถึงความสำคัญของการทำ RSPO ซึ่งจำต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย แม้ว่าประเทศไทยไม่ได้เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มรายใหญ่เหมือนกับประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย แต่อุตสาหกรรมในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันปาล์มนั้นมีอยู่มาก ซึ่งเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางว่าการผลิตน้ำมันปาล์มส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นคุณวิวรรณ จึงเรียกร้องให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงระบบการผลิตที่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และชุมชน รวมทั้งหวังว่าระบบ RSPO จะถูกผลักดันต่อไปเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน คุณวิวรรณยังได้กล่าวขอบคุณสำนักเศรษฐกิจการเกษตรและ GTZ ที่ให้การสนับสนุนการทำ RSPO ในประเทศไทย

หลังเสร็จสิ้นพิธีเปิด คุณเกียรติเอก ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการประชุม ได้อธิบายโดยสรุปถึงกำหนดการ การประชุมให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบ ดังนี้

- วันที่ 16 กันยายน เป็นวันที่ผู้เข้าร่วมการประชุมจะได้รับทราบข้อมูลด้านต่างๆเกี่ยวกับ RSPO และกระบวนการตีความหลักการและเกณฑ์ของ RSPO ให้เหมาะกับสภาพของประเทศไทย จากวิทยากรหลายท่าน เพื่อปูพื้นความเข้าใจของผู้เข้าร่วมการประชุมให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน
- วันที่ 17 กันยายน เป็นขั้นตอนของการจัดตั้งคณะกรรมการตีความหลักการและเกณฑ์ของ RSPO สำหรับประเทศไทย รวมทั้งการสรรหาประธาน และสำนักงานเลขาธิการของคณะทำงาน นอกจากนี้ยังจะได้ทำการแบ่งกลุ่มคณะทำงานออกเป็นด้านต่างๆ เพื่อความรวดเร็วในการตีความและการทดลองประชุมคณะทำงาน เพื่อหาบทเรียนในการประชุมของคณะทำงาน
- วันที่ 18 กันยายน เป็นการประชุมกลุ่มย่อยของคณะทำงาน เพื่อทำความเข้าใจกรอบภารกิจและกำหนดแผนการประชุมของแต่ละกลุ่มย่อย ก่อนนำเสนอเพื่อหารือในที่ประชุมใหญ่ พร้อมทั้งหาข้อสรุป เรื่องแผนและกำหนดการประชุมเพื่อตีความของคณะทำงาน

ทั้งนี้ ได้เห็นว่าทุกท่านที่มาเข้าร่วมประชุมควรจะตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมคณะทำงานหรือไม่ หากท่านใดที่ยังไม่แน่ใจก็ขอให้ออกไปปรึกษาผู้บังคับบัญชาของตนเองเพื่อที่จะทำการตัดสินใจในวันที่ 17 กันยายน อีกครั้ง

1.2 การนำเสนอ เรื่อง “แนะนำระบบมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบ RSPO” โดย ดร. พลัฏฐ์ ลีดิณโชชน รองประธานคณะทำงานเตรียมการประชุมฯ

ดร. พลัฏฐ์ ได้แนะนำระบบมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบ RSPO โดยมีสาระสำคัญ เกี่ยวกับ RSPO ดังนี้

RSPO คือ การผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ปัจจุบันประเทศไทยเราต้องมี RSPO เนื่องจากความต้องการน้ำมันปาล์มทั่วโลกเพิ่มขึ้น มีการขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้นจึงทำให้เกิดการทำลายป่า สิ่งแวดล้อมและสัตว์ป่าหายาก อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อสังคมและท้องถิ่นและเป็นสาเหตุที่ทำให้โลกร้อน ดังนั้นเพื่อเป็นการลดผลกระทบต่างๆในข้างต้นและเป็นการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน RSPO จึงได้ถูกก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นระบบมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ปัจจุบันสำนักงาน RSPO ตั้งอยู่ในประเทศมาเลเซีย และมีสาขาในประเทศอินโดนีเซีย

RSPO ทำงานในรูปคณะทำงาน ประกอบไปด้วยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดหลักการและเกณฑ์กำหนดที่ต้องปฏิบัติ (ข้อกำหนด 39 ข้อ และตัวชี้วัด 130 ข้อ)
2. จัดระบบการออกหนังสือรับรอง ซึ่งหนังสือรับรองมี 2 ประเภท คือหนังสือรับรองน้ำมันปาล์มดิบให้กับโรงงานสกัดและสวนปาล์มที่เกี่ยวข้อง และหนังสือรับรองขบวนการต่อเนื่องให้กับโรงงานต่อเนื่องที่ใช้ น้ำมันปาล์มดิบที่ผ่านการรับรองแล้ว ปัจจุบัน RSPO ได้ออกหนังสือรับรองจำนวน 12 ฉบับ ให้กับประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และปาปัวนิวกินี ส่วนประเทศไทยยังไม่ได้รับหนังสือรับรองเนื่องจากการจัดทำตัวชี้วัด (NI) อยู่ระหว่างดำเนินการ
3. ควบคุมการส่งถ่ายสินค้าที่ได้รับการรับรอง
4. ให้มีการกำหนดตัวชี้วัดของแต่ละประเทศ
5. มีข้อกำหนดเฉพาะสำหรับเกษตรกรรายย่อย

(ติดตามรายละเอียดของการนำเสนอได้จาก ภาคผนวก 4.2 ก.)

หลังการนำเสนอ เป็นโอกาสที่เปิดให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ซักถามประเด็นต่างๆที่เป็นข้อสงสัย รวมทั้งถึงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นในการนำเสนอข้างต้น

คำถาม-คำตอบ ในระหว่างการประชุม ได้แก่

1) คุณสุรัช พึ่งเกียรติ จากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ถามว่า RSPO มีความสำคัญและเกี่ยวข้องต่อมาตรฐานสากล (ISO) อย่างไรและจะครอบคลุมส่วนใดบ้าง?

- คุณพลัฏฐ์ ลีดิณโชชน ได้กล่าวว่า เนื่องจากไม่ค่อยคุ้นเคยเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมจึงอยากให้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนี้ตอบคำถามจะดีกว่า แต่อย่างไรก็ตามคุณพลัฏฐ์ ตอบสั้นๆว่า ISO เกี่ยวข้องกับตัวโรงงาน โดยเฉพาะหน่วยผลิตต่างๆ ซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร ในด้านปาล์มน้ำมัน RSPO จะเกี่ยวข้องตั้งแต่กระบวนการแรกเช่นผู้ผลิตจนกระทั่งถึงผู้บริโภค
- คุณพิชัย ตั้งสถาพรพาณิชย์ ได้เสริมว่า RSPO ได้เกี่ยวข้องกับหลายๆ อย่างมาก ยกตัวอย่างเช่นเกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายในหลายๆด้านโดยเฉพาะกฎหมายเรื่องที่ดิน การอนุรักษ์ดิน เกี่ยวข้องกับพื้นที่และวิธีการปลูกด้วย

(รายละเอียดของ คำถาม-คำตอบ สามารถติดตามได้ในภาคผนวก 4.3 ก.)

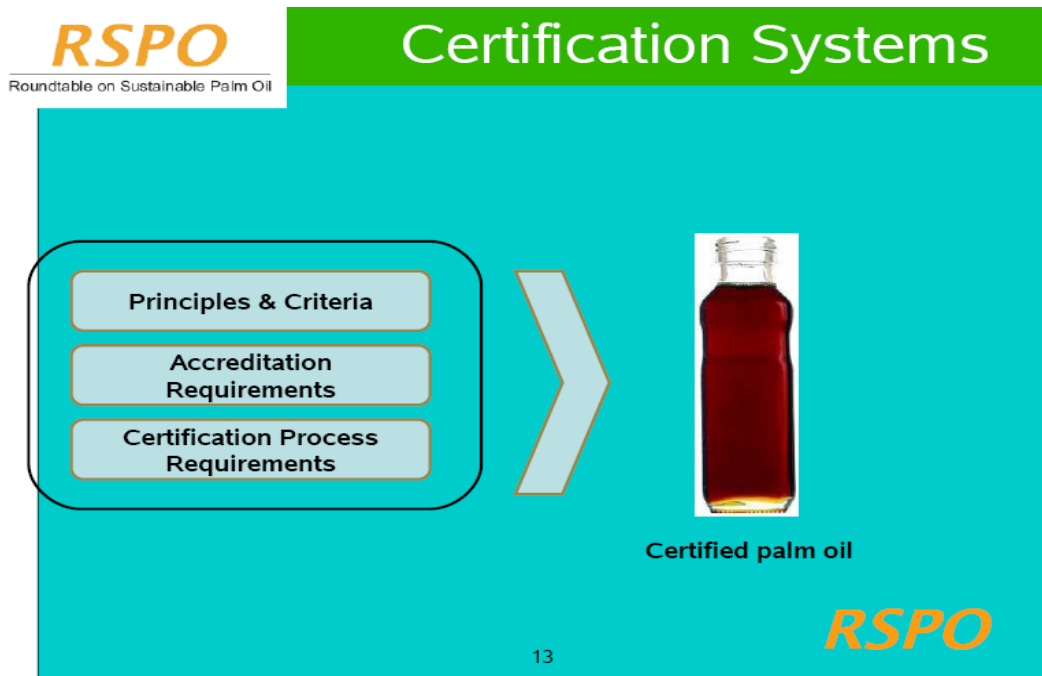
วาระที่ 2 มาตรฐาน RSPO และการจัดทำเกณฑ์และตัวชี้วัดของประเทศไทย

2.1 การนำเสนอ เรื่อง "ความสำคัญของมาตรฐาน RSPO: RSPO Certified Sustainable Palm Oil" โดย Dr. Vengeta Rao เลขาธิการ RSPO

ดร. Rao ได้นำเสนอเกี่ยวกับความสำคัญของมาตรฐาน RSPO สำหรับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในตลาดโลก โดยได้กล่าวถึงภาพรวมด้านการผลิต การค้า และการบริโภคของน้ำมันปาล์ม ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ต้องการสูงในตลาดโลก นอกจากนี้ ดร.Rao ยังได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องผลิตปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดภาวะโลกร้อน ประเด็นสำคัญอื่นๆ คือ ปัจจุบันสมาชิกของ RSPO มีอยู่ด้วยกัน 7 กลุ่ม จากหลายสาขาวิชาชีพได้แก่ 1.เกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน 2.ผู้ผลิตและผู้ค้าน้ำมันปาล์ม 3.ผู้ผลิตสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภค 4.พ่อค้าขายปลีก 5. ธนาคารและผู้ลงทุน 6.องค์กรอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 7.องค์กรพัฒนาสังคม

นอกจากนี้ ดร. Rao ยังได้กล่าวถึง**ระบบการรับรองของ RSPO** ซึ่งสมาชิกจะได้รับการรับรองจาก RSPO เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ปฏิบัติตามหลักการและเกณฑ์กำหนดของ RSPO
2. ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่จะทำให้ได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการ
3. ปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อที่จะได้มาซึ่งการรับรอง

ส่วนหลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ RSPO มีทั้งหมด 8 หลักการ 39 เกณฑ์กำหนด และ 126 ตัวชี้วัด นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึง NI การตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดตามกรอบ RSPO ของประเทศต่างๆ ที่ได้มีการทำการตีความเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และ ปาปัวนิวกินี ส่วนประเทศไทยนั้นยังอยู่ในขั้นตอนแรกของการตีความ

นอกจากนี้ประเทศที่กำลังมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความฯ ได้แก่ ประเทศโคลัมเบีย กานา และหมู่เกาะโซโลมอน ซึ่งปัญหาสำคัญของการตีความฯของประเทศโคลัมเบียอยู่ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลายๆ สาขาวิชาชีพและทุกภาคส่วนมีจำนวนจำกัดซึ่งไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดของ RSPO

สำหรับเรื่องของเงื่อนไขสำคัญในการตีความของประเทศนั้นจะได้รับการรับรองจาก RSPO ก็ ต่อเมื่อปฏิบัติตามข้อเรียกร้องดังต่อไปนี้

1. ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนที่กำหนด
2. ต้องมีเนื้อหาตามที่กำหนด
3. ต้องมีกระบวนการในการตีความ (NI Process) ที่เหมาะสม
4. การรับรอง (Endorsement) ของ RSPO

(ติดตามรายละเอียดการนำเสนอ "ความสำคัญของมาตรฐาน RSPO: RSPO Certified Sustainable Palm Oil" ได้ที่ภาคผนวก 4.2 ข.)

2.2 การนำเสนอ เรื่อง "ความเป็นมาของคณะกรรมการและการยกร่าง RSPO ฉบับภาษาไทย" โดย คุณสว่าง เลิศศิรสุนทร

คุณสว่าง ได้กล่าวถึงที่มาของคณะกรรมการฯ โดยได้กล่าวย้อนไปถึงประเทศแถบยุโรปรวมถึงประเทศเยอรมันเองได้มองน้ำมันปาล์มว่าเป็นสินค้าที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประเทศเยอรมันจึงได้มองว่าจะทำอย่างไรกับการผลิตน้ำมันปาล์มเพื่อเป็นพลังงานในประเทศยุโรปอย่างยั่งยืน ทางรัฐบาลเยอรมันจึงได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในต่างประเทศเช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และประเทศไทยเพื่อทำการศึกษเกี่ยวกับทำน้ำมันปาล์มเพื่อความยั่งยืน ท้ายที่สุดรัฐบาลเยอรมันได้เลือกประเทศไทย โดยรัฐบาลเยอรมันได้เจรจาขอความร่วมมือกับทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรให้ความร่วมมือกับ GTZ

เริ่มแรกได้มีการเชิญประชุมผู้เกี่ยวข้องของเบื้องต้น และจัดให้มีการสัมมนาการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเพื่อพลังงานอย่างยั่งยืนทั้งหมด 4 ครั้ง โดยจัดที่จังหวัดกรุงเทพฯ และกระบี่ ครั้งแรกวันที่ 18-19 มีนาคม 2552 ที่กรุงเทพฯ และการสัมมนาครั้งถัดมาที่จังหวัดกระบี่ (สามารถอ้างอิงรายละเอียดวันที่จัดสัมมนาได้จากภาคผนวก) ซึ่งในการสัมมนาแต่ละครั้งได้มีการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นองค์การภาครัฐและเอกชนมาร่วมสัมมนาว่าเราจะดำเนินการอย่างไรภายใต้กรอบ RSPO

อย่างไรก็ตามผู้ที่เกี่ยวข้องที่มาสัมมนาให้ความเห็นว่ากลุ่มคณะกรรมการไม่สามารถทำ RSPO ได้ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรใหญ่ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านยังเห็นควรว่าก่อนการทำ RSPO เราจะต้องทำ NI คือจัดทำการตีความของประเทศก่อน ในที่สุดสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทย สมาคมโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม และสมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์ม ได้ให้การสนับสนุนในการทำ RSPO และให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ 2 ชุด คือ

1. คณะทำงานจัดทำ "หลักการและเกณฑ์กำหนดของ RSPO ฉบับภาษาไทย" โดยมี ดร.ปราภากร วีรกุล เป็นประธาน และนายจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร เป็นรองประธาน
2. คณะทำงานเตรียมงานประชุมเรื่อง "เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO" โดยมีคุณสมชัย จงส์สวัสดิชัย เป็นประธาน และนายพลัญญ์ ลีดิษฐ์ชน เป็นรองประธาน

(ติดตามรายละเอียดของการนำเสนอเรื่อง ความเป็นมาของคณะกรรมการและการยกร่าง RSPO ฉบับภาษาไทย ได้ที่ภาคผนวก 4.2 ค.)

2.3 การนำเสนอ เรื่อง “ภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO” โดย คุณศานรินทร์ ตรียานนท์

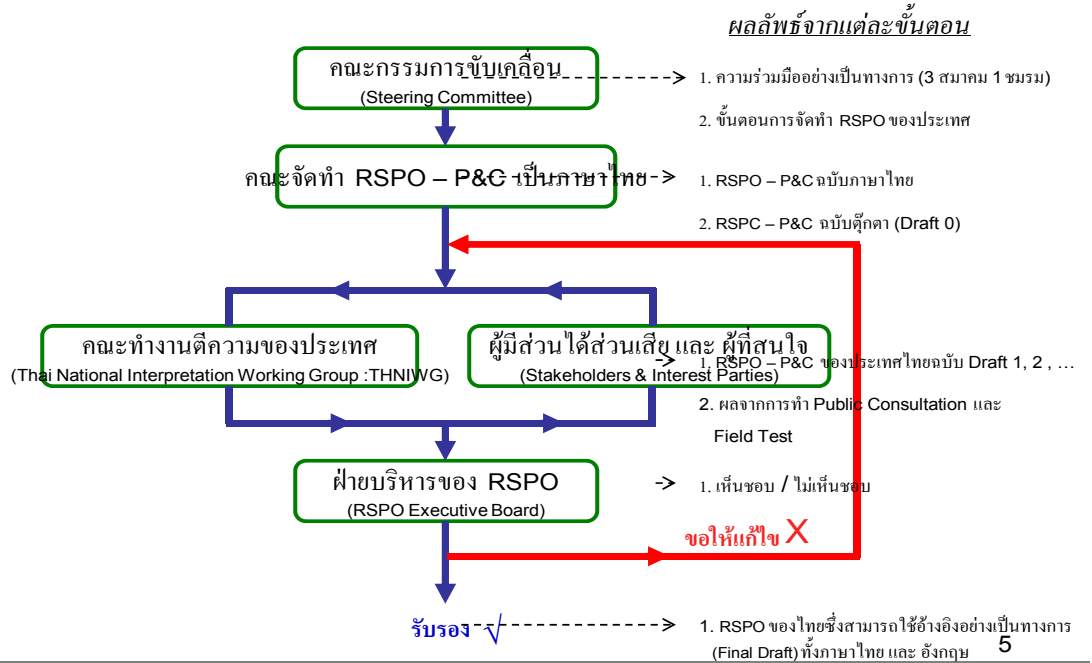
ในระดับโลก RSPO ได้จัดทำ P&C หรือหลักการและเกณฑ์กำหนดเอาไว้ให้ในแต่ละประเทศทั่วโลกใช้อ้างอิง เรียกได้ว่า RSPO ฉบับนี้เป็นฉบับหลัก สำหรับกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO ได้ถูกริเริ่มโดยภาคเอกชน ปัจจุบันกำลังมีการจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนด RSPO ฉบับภาษาไทย และมีการจัดตั้งคณะทำงานฯ (คณะดีความ) ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยเนื่องจาก RSPO เข้าใจดีว่าแต่ละประเทศมีวัฒนธรรมต่างกัน ดังนั้น RSPO จึงให้แต่ละประเทศทำการตีความเป็นภาษาของตนเอง การตีความหมายความว่าเราอาจนับหลักมาหรือกันว่าเราจะทำเรื่องนี้ในประเทศไทยควรจะทำอย่างไร ตัวอย่างเช่นมีคำถามว่าในประเทศไทยมีเกษตรกรรายย่อยอยู่ประมาณ 90% แล้วเราจะทำอย่างไร คณะทำงานจึงมีความเห็นว่าการตีความจะต้องมีการทำประชาพิจารณ์และทดสอบภาคสนาม และหารือกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องและนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาทบทวนและตีความใหม่ ในขั้นตอนสุดท้าย RSPO จะต้องได้รับการรับรองจากฝ่ายบริหารของ RSPO แต่ก่อนที่เราจะได้รับการรับรองจาก RSPO การตีความจากฉบับหลักมาเป็นภาษาไทยมีประโยชน์มากสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในสิ่งที่จะทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ การจัดทำ RSPO (P&C) ฉบับภาษาไทยเป็นขั้นตอนที่ยากขึ้นตอนหนึ่งเพราะการตีความนั้นจะต้องไม่ทำให้ความหมายบิดเบือน

กระบวนการจัดทำ RSPO ของประเทศไทยมีหลายขั้นตอนซึ่งดูจากภาพรวมในตอนนี้อยู่ในขั้นตอนของการตีความรอบแรก เมื่อการตีความรอบแรกเสร็จสิ้นก็จะถูกส่งไปให้ RSPO พิจารณา ถ้ายังไม่ผ่านการพิจารณาก็ต้องนำกลับมาตีความใหม่ ปัจจุบันเราได้จัดทำ RSPO ฉบับตุ้กตาขึ้นเพื่อเป็นการทดสอบและเพื่อให้ง่ายขึ้นในการพัฒนาต่อไป หลังจากมีการตีความรอบแรก ก็จะได้ฉบับร่างที่ 1, 2 หรืออาจมีมากกว่านั้นจนถึงฉบับสุดท้ายที่เรียกว่าฉบับสมบูรณ์ซึ่งกว่าจะได้ฉบับร่างที่สมบูรณ์ต้องใช้เวลาพอสมควร สุดท้ายเมื่อเราได้ RSPO ฉบับสมบูรณ์ก็จะถือว่าเป็น RSPO ของประเทศไทยอย่างเป็นทางการเพื่อใช้ร่วมกัน หลังจากนั้นก็จะเข้าไปสู่ขบวนการขอใบรับรองจาก RSPO ได้ ดังนั้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งถ้าภาคเอกชนไม่ร่วมมือกันก็จะมีปัญหาแน่นอนเนื่องจากภาคเอกชนเป็นผู้ริเริ่มและเป็นผู้ดำเนินการ อย่างไรก็ตามภาครัฐและ NGO ก็เป็นอีกหนึ่งส่วนสำคัญในการให้การสนับสนุน

(ติดตามรายละเอียดการนำเสนอภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO ได้ในภาคผนวก 4.2 ง.)

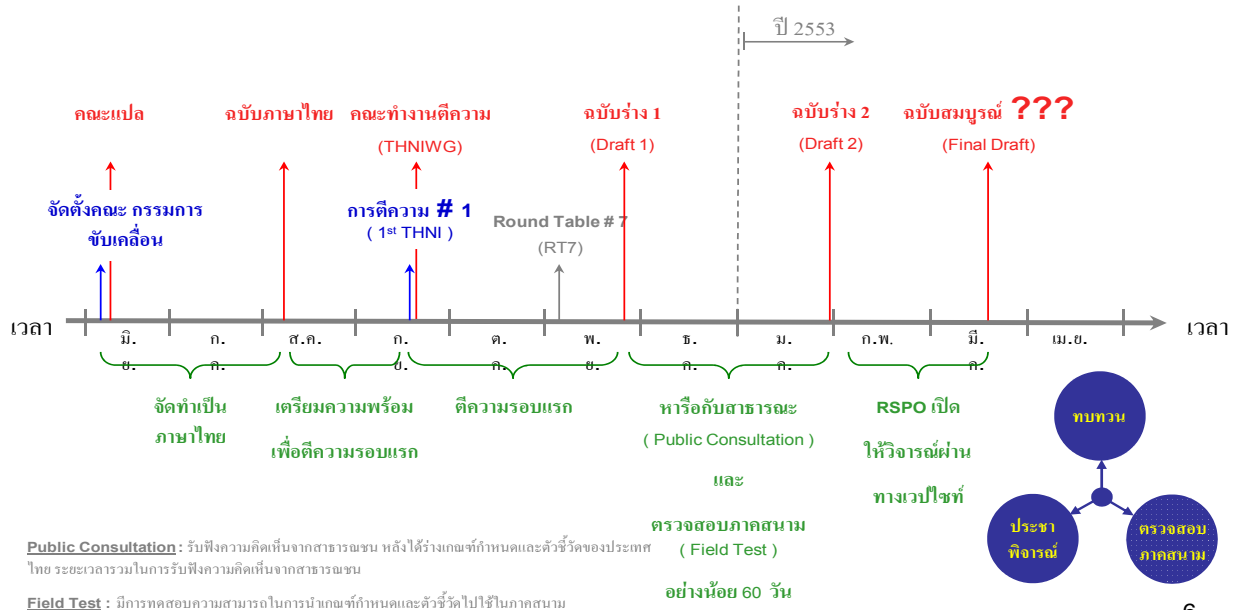
ภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO

Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)

กำหนดการโดยสังเขปของการจัดทำ RSPO ของประเทศไทย

วาระที่ 3 หลักการและเกณฑ์กำหนด ภายใต้กรอบ RSPO และฉบับยกร่างภาษาไทย

3.1 หลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน โดย ดร.ปราการ วีรกุล

ในเบื้องต้น ดร.ปราการ ได้นำเสนอที่มาของ RSPO ซึ่งเป็นมาตรฐานเอกชนเพื่อรับรองเฉพาะน้ำมันปาล์มดิบ ส่วนจุดประสงค์ของการจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ภาคภาษาไทย ก็เพื่อใช้เป็นต้นร่างสำหรับการเทียบเคียงกับฉบับภาษาอังกฤษ และการดำเนินงานใช้เวลานานพอสมควรกว่าจะได้ฉบับร่างปัจจุบัน

ดร.ปราการ ยังได้นำเสนอหลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน 8 หลักการ:

หลักการข้อที่ 1 ความมุ่งมั่นให้เกิดความโปร่งใส

- เพื่อความโปร่งใสจึงมีเกณฑ์กำหนดให้ผู้ผลิตมีการจัดเก็บข้อมูลตามเกณฑ์กำหนดตั้งแต่หลักการข้อที่ 2-8 โดยจัดเตรียมข้อมูลตามเกณฑ์กำหนดต่างๆ ของ RSPO อย่างเพียงพอสำหรับสาธารณะ และเปิดเผยเอกสารด้านการบริหารจัดการต่อสาธารณะ

หลักการข้อที่ 2 การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของผู้ผลิต ผู้เกี่ยวข้อง และโรงงานสกัด

- มีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศและระหว่างประเทศ
- มีหลักฐานแสดงสิทธิการใช้ที่ดิน และไม่ถูกคัดค้านสิทธิโดยชุมชนท้องถิ่นในการใช้ที่ดินนั้น
- การใช้ที่ดินต้องไม่ลิดรอนสิทธิตามกฎหมายหรือตามจารีตประเพณีนิยมของผู้ใช้ที่ดินรายอื่นซึ่งยอมรับอย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอม (ยกเว้นแต่ว่าได้รับการยอมรับหลังจากตกลงกันภายหลัง)

หลักการข้อที่ 3 ความมุ่งมั่นในการทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินในระยะยาว

- ผู้ผลิตและโรงสกัดจะต้องมีแผนการบริหารจัดการที่มีเป้าหมายทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินระยะยาว (มีเอกสารแผนทางธุรกิจหรือแผนการบริหารจัดการอย่างน้อย 3 ปี)
- มีแผนงานล่วงหน้าในกรณีปลูกทดแทนรายปีอย่างน้อย 5 ปี และมีการทำทวนประจำปี

หลักการข้อที่ 4 การปฏิบัติที่ดีที่สุดของผู้ปลูกและโรงงานสกัด – ผู้ผลิต/ผู้ปลูก รวมถึงเกษตรกรรายย่อยและเกษตรกรรายย่อยอิสระควรมีระบบ GMP หรือ Good Management Practice และระบบ ISO

- มีการจัดทำขั้นตอนการดำเนินงาน การนำไปปฏิบัติและการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ
- มีการปฏิบัติเพื่อรักษาหรือฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินให้อยู่ในระดับที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน
- มีการปฏิบัติที่ลดและควบคุมการชะล้างพังทลายของดินและความเสื่อมโทรมของดินให้น้อยที่สุด

หลักการข้อที่ 5 ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ คือหัวใจหลักของระบบการผลิตน้ำมันปาล์มให้อยู่ในลักษณะที่ยั่งยืน
- มีการระบุผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับจากกระบวนการที่มีส่วนร่วม จากผลการจัดการสวนปาล์มและโรงงานสกัดรวมถึงการปลูกทดแทน
- การระบุสถานภาพพรรณพืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรือถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์
- มีการลด การหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ และการกำจัดของเสียที่มีลักษณะแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม
- มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- หลีกเลี่ยงการใช้ไฟเผาขยะ
- มีแผนพัฒนาเพื่อลดมลภาวะและปล่อยมลพิษรวมทั้งก๊าซเรือนกระจก

- มีการระบุผลกระทบด้านสังคมที่ได้รับจากกระบวนการมีส่วนร่วม จากผลการจัดการสวนปาล์ม และโรงงานสกัด มีการดำเนินงานและตรวจติดตามเพื่อแสดงผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หลักการข้อที่ 6 ความรับผิดชอบของผู้ปลูกและโรงงานสกัดต่อพนักงาน ลูกจ้าง บุคคล ชุมชนที่ได้รับผลกระทบ – ยึดหลักธรรมาภิบาลและดูแลสวัสดิการของพนักงานทุกคนที่เกี่ยวข้อง

- มีกระบวนการสื่อสารและปรึกษาหารืออย่างเปิดกว้างและโปร่งใสระหว่างผู้ปลูกและโรงงานสกัด ชุมชนท้องถิ่นและภาคอื่นๆ
- มีการเจรจาตกลงเกี่ยวกับการชดเชยต่อความสูญเสียสิทธิตามกฎหมายหรือสิทธิตามจารีตประเพณี มีระบบบันทึกที่เป็นเอกสารซึ่งชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสถาบัน องค์กรของตนได้

หลักการข้อที่ 7 การพัฒนาการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่อย่างมีความรับผิดชอบ

- โดยมีการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสังคมแล้วนำมาผนวกกับข้อมูลต่างๆ

หลักการข้อที่ 8 ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงกิจกรรมหลักอย่างต่อเนื่อง

- ผู้ปลูกและผู้ประกอบการโรงงานสกัด มีการตรวจติดตามและทบทวนกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมออีกทั้งจัดทำและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานที่แสดงการปรับปรุงการดำเนินงานหลักอย่างต่อเนื่อง

(ติดตามรายละเอียดในแต่ละหลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนได้ในภาคผนวก 4.2 จ.)

3.2 การนำเสนอ เรื่อง "การตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดตามกรอบ RSPO ของประเทศไทย" โดย คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร

ก่อนที่จะลงไปรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างของฉบับร่างคุณจุลดิษฐ์ ได้ตอบข้อซักถามและแสดงความคิดเห็นว่า ความสำคัญของ RSPO ในแง่ของการตลาด มาตรฐาน RSPO เป็นมาตรฐานที่เริ่มต้นโดย NGO ที่ต้องการที่จะปกป้องสิ่งแวดล้อม คุณภาพสังคม และคุณภาพชีวิตเกษตรกร กรอบกติกาเป็นมาตรฐานซึ่งข้อดีของ RSPO ก็คือจะมีแต่กรอบใหญ่ๆ ในแง่ของ P&C หลักการและเกณฑ์กำหนด ส่วนในแง่ของแต่ละประเทศนั้นสามารถออกแบบเป็นการตีความให้เข้ากับหลักการของแต่ละประเทศได้ สำหรับประเทศไทยเราก็สามารถนำมาตีความและปรับให้เข้ากับบริบทของประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของ เกษตรกรรายย่อย การใช้แรงงานเด็ก ปัจจุบันมีการร้องขอจากผู้ค้าที่ต้องการให้ผู้ผลิตมีใบรับรองจาก RSPO ถ้าพูดถึงการส่งออกน้ำมันปาล์มไปต่างประเทศไทยนั้นยังมีการส่งออกที่น้อยอยู่ แต่ถ้าพูดถึงน้ำมันปาล์มในรูปของส่วนประกอบในอาหารนั้น อันนี้จะส่งผลต่อการนำเข้าน้ำมันปาล์มของประเทศไทย

RSPO ขยายวงกว้างออกไปและทุกประเทศก็ให้ความสำคัญมากขึ้น รวมถึงประเทศที่มีบริษัทแม่อยู่ในต่างประเทศก็ร้องขอให้สินค้าน้ำมันปาล์มของประเทศไทยมีการรับรองจาก RSPO ด้วย RSPO ยังมีข้อดีที่สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของคนไทยได้ ปัจจุบันเราโชคดีที่มีตัวอย่าง RSPO จาก 3 ประเทศ คือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และปาปัวนิวกินี เพื่อให้เรานำมาพิจารณาและเลือกใช้ได้เหมาะสม

สศก. และ GTZ ได้สนับสนุนโครงการ RSPO โดยได้เชิญ RSPO expert ขึ้นมาเพื่อมาเพื่อยกร่างที่เราเรียกว่าร่างตัวอย่างหรือร่างตุ๊กตา หลังจากที่มีการเลือกคณะทำงานจริงขึ้นมาใหม่แล้ว คือวันที่ 17 กันยายน ที่จะมีการเลือกตั้งและรวบรวมคณะทำงานหลักขึ้นมาใหม่ที่จะมาเป็น TH-NIWG จะต้องมาพิจารณาว่ากรอบที่เป็นร่างตัวอย่างจะนำมาใช้มากน้อยอย่างไรเพื่อปรับแก้ไข แต่หลักใหญ่จะต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดของหลักการและเกณฑ์กำหนดฉบับหลัก (Generic version)

มาถึงโครงสร้างฉบับนี้ ทุกๆหลักการจะเหมือนกัน โดยมีเกณฑ์กำหนด ตัวชี้วัด แนวปฏิบัติ ตัวชี้วัดนั้นจะแบ่งออกเป็นตัวชี้วัดหลักกับตัวชี้วัดรอง ตัวชี้วัดหลักก็จะมีควมสำคัญมากกว่าตัวชี้วัดรอง ถ้ามีการที่จะต้องเก็บงานใดๆ จะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาโดยทันที ส่วนตัวชี้วัดรองนั้นสามารถรอเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงได้ในภายหลัง เกณฑ์ข้อกำหนดมาจากหลักการและเกณฑ์กำหนดภายใต้กรอบ RSPO ฉบับภาษาไทย ส่วนตัวชี้วัดหลักและตัวชี้วัดรองก็ใช้ด้วยกร่างภาษาไทยเป็นหลักบวกกับตัวอย่างที่มาจากอินโดนีเซียและ มาเลเซีย ที่ได้ทำ NI ไปแล้ว อันนี้จะเป็นองค์ประกอบเพื่อที่จะนำมาใช้กร่าง ส่วนแนวปฏิบัติมีสองส่วน ส่วนแรกมาจากหลักการและเกณฑ์กำหนดภายใต้กรอบ RSPO ฉบับภาษาไทย ส่วนแนวปฏิบัติส่วนที่สองมาจากตัวอย่างแนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการของ RSPO (Guidance on Scheme Smallholder) อันนี้จะเป็นการรับรอง CPO ตัวน้ำมันปาล์มดิบเป็นหลัก สำหรับแนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ (Guidance for Independent Smallholder) กำลังดำเนินการกร่างและอันนี้จะรับรอง FFB (Fresh Fruit Bunch) หรือทลายปาล์มสด

ตัวชี้วัดหลักภาคบังคับกำหนดให้ต้องมีอย่างน้อย 1 ตัวชี้วัดหลัก และตัวชี้วัดหลักนั้นต้องมีอย่างน้อย 45% ของตัวชี้วัดทั้งหมด องค์ประกอบของตัวชี้วัดหลักและตัวชี้วัดรองในแต่ละเกณฑ์ข้อกำหนดต้องมีอย่างพอเพียง เพื่อเป็นการทำให้มั่นใจว่าเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด สำหรับร่างเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดภายใต้กรอบ RSPO ของประเทศไทย (working draft) ประกอบไปด้วยตัวชี้วัด 135 ข้อ แบ่งเป็นตัวชี้วัดหลัก 63 ข้อ และตัวชี้วัดรอง 72 ข้อ คิดเป็นอัตราส่วนชี้วัดหลักต่อตัวชี้วัดทั้งหมดที่ 46 % ซึ่งผ่านเกณฑ์พอดี

(ติดตามรายละเอียดการนำเสนอ "การตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดตามกรอบ RSPO ของประเทศไทย" 4.2 ฉ.)

วาระที่ 4 ขั้นตอนและกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของไทย

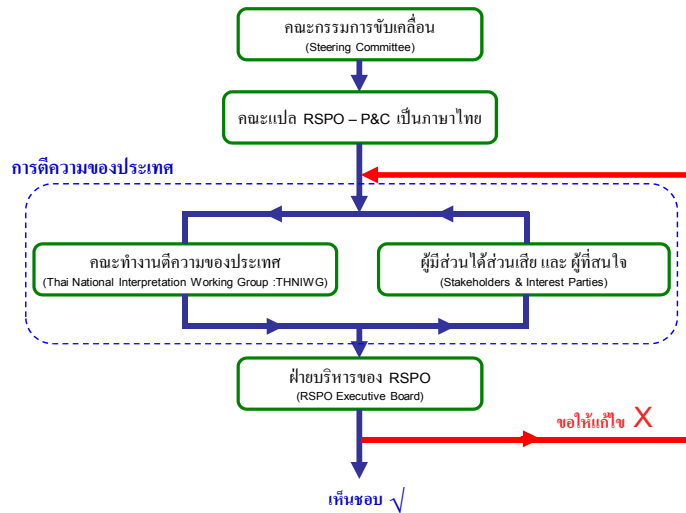
4.1 การนำเสนอ เรื่อง "ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย" โดย ศาณินทร์ ตรียานนท์

คุณศานินทร์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย โดยได้เริ่มจากวัตถุประสงค์ของการประชุมเพื่อ "การตีความของประเทศไทย" ซึ่งวัตถุประสงค์หลักก็เพื่อ

- ตีความหลักการ เกณฑ์กำหนด ตัวชี้วัด และแนวปฏิบัติของ RSPO ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติในประเทศไทยและเป็นที่ยอมรับของ RSPO
- เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติที่เหมาะสม และตรวจสอบได้
- สามารถปรับปรุงหลักการและเกณฑ์กำหนดเมื่อจำเป็นและถ้าไม่ขัดต่อความยั่งยืนและ RSPO
- เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความเข้าใจถึงเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย
- เพื่อเป็นช่องทางในการพูดคุยระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO

ลำดับถัดมาคุณศานรินทร์ได้นำเสนอภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO ซึ่งคุณศานรินทร์ ได้ระบุว่าตอนนี้คณะทำงานกำลังอยู่ในช่วงของการตีความของประเทศ ซึ่งกว่าจะได้รับการรับรองจาก RSPO ก็ต้องใช้เวลาอีกมาก อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต้องตีความใน RSPO P&C ฉบับภาษาไทยได้แก่ เกณฑ์กำหนด (criteria) ตัวชี้วัด (Indicator) แนวปฏิบัติ (Guidance) ซึ่งแนวปฏิบัตินี้สำคัญมากต่อเกษตรกรรายย่อย

สำหรับเงื่อนไขสำคัญในการตีความของประเทศคือ

1. ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วม (Participation) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนที่กำหนด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มผู้ผลิตรวมทั้งเกษตรกรรายย่อย (producers&smallholders)
 - กลุ่มผู้จัดส่งวัตถุดิบและผู้ลงทุน (supply chain & investor)
 - กลุ่มที่สนใจเรื่องสิ่งแวดล้อม (emvironmental interests)
 - กลุ่มผู้สนใจเรื่องสังคม (social interests)
2. ต้องมีเนื้อหาตามที่กำหนดคือ การตีความเกณฑ์กำหนด ตัวชี้วัด และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับประเทศไทยซึ่งปฏิบัติได้จริงและยั่งยืนจริง
3. มีกระบวนการในการตีความ(process) ที่เหมาะสม คือ
 - ต้องมีการประชุมไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และต้องมีอย่างน้อย 1 ครั้งเป็นการประชุมในช่วงการทำประชาพิจารณ์
 - การทำประชาพิจารณ์นั้นต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน ในภาษาที่เหมาะสมและครอบคลุมทุกภาคส่วน
 - ในการทดสอบสนามนั้น เน้นในเกณฑ์กำหนดที่จำเป็นในการตีความของประเทศ
 - การตัดสินใจของคณะทำงานต้องเป็นฉันทามติ (consensus) ซึ่งไม่ได้หมายถึงว่าต้องเห็นตรงกันทุกฝ่าย แต่คณะทำงานผู้มีสิทธิ์ออกเสียงสามารถหาข้อประนีประนอมกันได้
 - กรอบเวลาตีความ ควรสอดคล้องกับกรอบเวลาทบทวนเกณฑ์กำหนดของ RSPO
4. การรับรอง (endorsement) ของ RSPO
 - เอกสารการตีความของประเทศฉบับสุดท้ายจะส่งให้กับ RSPO เพื่อการเห็นชอบอย่างเป็นทางการ

- กระบวนการการเห็นชอบจะเกิดขึ้นต้องมีข้อขัดแย้งระหว่างเกณฑ์กำหนดของ RSPO และ ข้อสรุปจากการ
- ดีความของประเทศ
- คณะบริหาร RSPO จะประชุมพิจารณาเพื่อเห็นชอบ และ การตัดสินใจนั้นจะถือเป็นที่สุด
- หากต้องมีการเห็นชอบเพิ่มเติมจะยอมรับได้ก็ต่อเมื่อตัวชี้วัด หรือ แนวปฏิบัติต่างๆ สอดคล้องกับเกณฑ์กำหนดของ RSPO
- ฉบับตีความที่ได้รับความเห็นชอบจาก RSPO ต้องเผยแพร่ในเวปไซต์ RSPO ทั้งฉบับภาษาอังกฤษ และภาษาไทย

ขอขยายการดำเนินการของคณะทำงานจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ มีดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดซึ่งคณะทำงานจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนด (คณะตีความ)
2. กระบวนการที่ใช้ในการตัดสินใจในการตีความ
3. การจัดตั้งคณะทำงานจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ

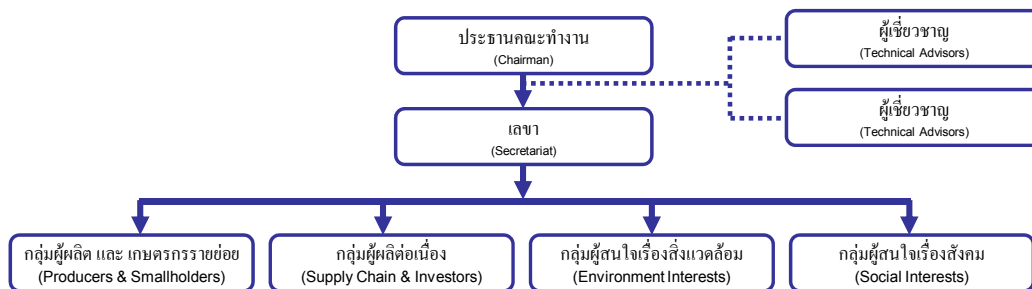
RSPO

Thai National Interpretation Working Group
<http://www.palmoilthai.com>

3. การจัดตั้งคณะทำงานจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ

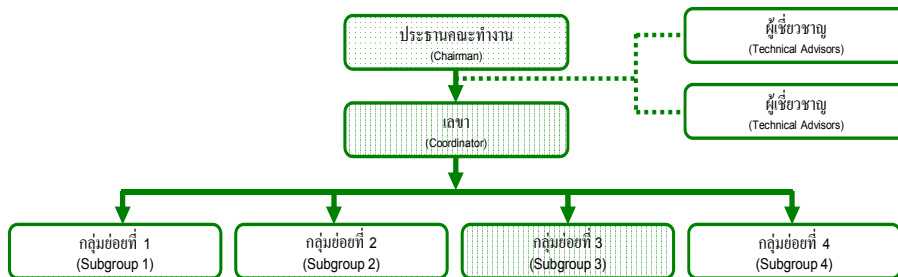
โครงสร้างคณะทำงานซึ่งประกอบด้วย 4 กลุ่มตามที่ RSPO กำหนด

3. การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ (ต่อ)

โครงสร้างคณะทำงานย่อย

3. การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ (ต่อ)

เกณฑ์ที่ต้องพิจารณาในแต่ละกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ 1 - กฎหมาย ใบอนุญาต และประเด็นทางสังคม

กลุ่มที่ 2 - สิ่งแวดล้อม และ ทรัพยากรทางธรรมชาติ

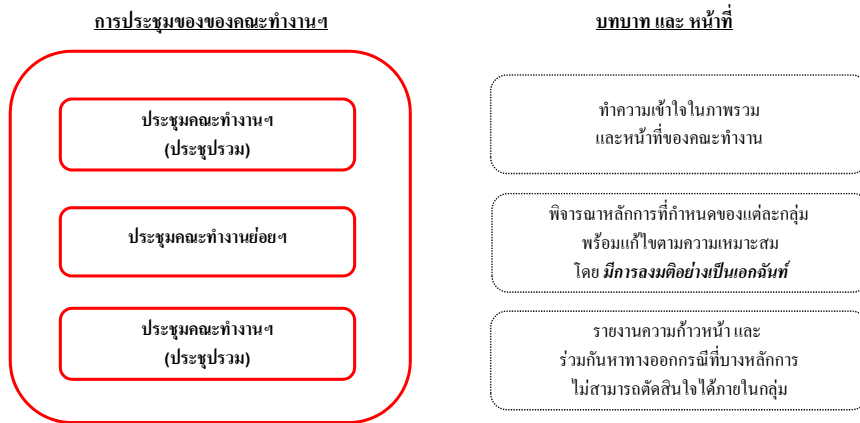
กลุ่มที่ 3 - เกษตรกรรม และ การสกัด

กลุ่มที่ 4 - เศรษฐศาสตร์ และ แรงงาน

หลักการ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4
1	1.1, 1.2			1.2
2	2.1, 2.2, 2.3			
3				3.1
4		4.3, 4.4, 4.5, 4.6	4.1, 4.2, 4.5, 4.6	4.7, 4.8
5		5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6	5.3, 5.4	
6	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.10, 6.11			6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9
7	7.1, 7.5, 7.6	7.1, 7.3, 7.7	7.2, 7.4	
8	8.1	8.1	8.1	8.1
รวม	15	14	9	10

3. การจัดตั้งคณะทำงานจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ (ต่อ)

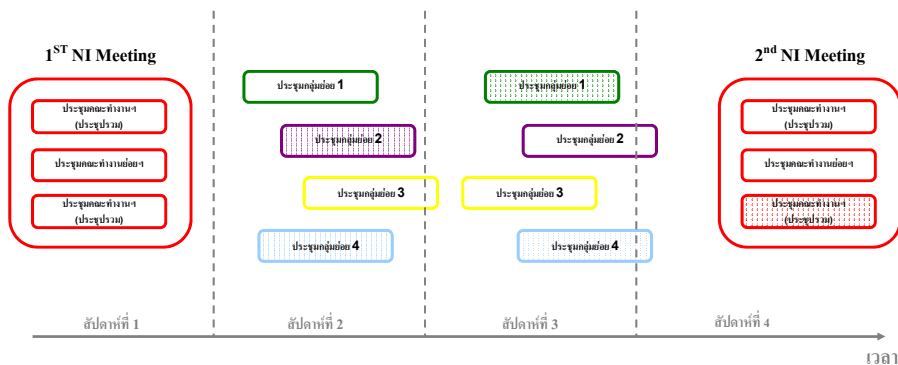

22

3. การจัดตั้งคณะทำงานจัดทำหลักการและเกณฑ์กำหนดฯ (ต่อ)

ตัวอย่างเวลาการประชุมของคณะทำงานฯ

23

4. หน้าที่ของคณะทำงาน

- ประธาน ต้องมาจากการเลือกตั้งของคณะทำงานฯ สามารถนำคณะทำงานเพื่อให้การสามารถตีความได้อย่างเหมาะสม และนำให้การทำงานเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีการเผยแพร่สู่สาธารณะ เช่น เว็บไซต์ RSPO
- สมาชิกของคณะทำงานฯ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - ต้องทำงานตามวัตถุประสงค์ของคณะทำงาน

- ต้องเข้าร่วมการประชุมตีความ (NI meeting) อย่างน้อย 2 ครั้ง โดยต้องเป็นผู้ที่สามารถให้ความคิดเห็นในนามขององค์กรที่ตนสังกัด และสมาชิกควรเป็นคณาฯ เดียวกับรายชื่อที่กำหนดอย่างเป็นทางการของคณะทำงานฯ ซึ่งหากมอบหมายให้ผู้อื่น มาแทนก็ควรให้อ่านาจนุคคลนั้นๆ สามารถออกความเห็นแทนองค์กรได้
- สมาชิกต้องรับผิดชอบเผยแพร่ข้อมูลจากการดำเนินงานให้ผู้อื่นในองค์กรของตน
- สมาชิกจะไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ จากการดำเนินงานนี้
- เลขาธิการคณะทำงาน จะถูกเลือกในการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ 1 มีหน้าที่ประสานงานระหว่างคณะทำงานกับสาธารณะและสื่อ รวมถึงให้หรือจัดหา ค่าปรึกษาด้านเทคนิคกับทีมงาน และเก็บข้อมูลและบันทึกการทำงานและผลลัพธ์จากการทำงานของคณะทำงานฯ และ แจ้งความก้าวหน้ากับ RSPO

(ติดตามรายละเอียดการนำเสนอ “ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย” 4.2 ข.)

การประชุม NIWG ครั้งที่ 1 วันที่ 2 (17 กันยายน 2552)

วาระการประชุมวันที่สอง เริ่มด้วยคุณเชียรเอก ผู้ดำเนินการประชุมได้ทบทวนความเข้าใจ และสาระสำคัญของประเด็นต่างๆที่ได้หารือกันในการประชุมวันแรก ได้แก่ ความสำคัญของมาตรฐาน RSPO ระบบมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ RSPO ความเป็นมาของคณะทำงานและการยกร่าง RSPO ฉบับภาษาไทย ภาพรวมกระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยตามกรอบ RSPO หลักการและเกณฑ์กำหนดการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน การตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดตามกรอบ RSPO ของประเทศไทย และขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย

ต่อมาคุณเชียรเอก ได้กล่าวเชิญคณะทำงานชั่วคราว (ชุดที่กำลังจะหมดวาระ) ให้แนะนำตัวต่อที่ประชุม ซึ่งในการนี้ มีคณะทำงานจำนวน 12 ท่าน ได้แสดงตัวต่อที่ประชุม คือ

1. ดร.ปราการ	วีรกุล	ที่ปรึกษา มกอช. (ประธานคณะทำงาน)
2. คุณจุมพล	ศรียาภัย	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
3. คุณสว่าง	เลิศสิริสุนทร	บริษัท ล้ำสูง
4. คุณพิชัย	ตั้งสถาพรพาณิชย์	บริษัท ล้ำสูง
5. คุณจุลดิษฐ์	ชินกำไร	สมาคมปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม
6. คุณธนาทิพย์	พูนสิน	บริษัท ปทุมออยล์
7. คุณศานินันท์	ตริยานนท์	บริษัท ปทุมออยล์
8. คุณวิทยา	ปิ่นสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9. คุณสุดารัตน์	เดชะศรีประเสริฐ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
10. คุณกนก	เทียนทรัพย์	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
11. คุณคันสนีย์	วิไลดารกา	บริษัท ล้ำสูง
12. คุณพรรณี	สินสุพรรณ	GTZ

ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความขอบคุณต่อความเสียสละของคณะทำงานชุดนี้ด้วยการปรบมือ

จากนั้นคุณเชียรเอกได้นำเสนอ วาระการประชุมสำหรับวันที่สอง โดยมีรายการดังนี้

- การสรรหาและจัดตั้งคณะทำงาน

- การเลือกประธานและสำนักเลขาธิการ
- การแบ่งกลุ่มคณะทำงาน ออกตามเนื้อหาของ RSPO เช่น
 - ประเด็นกฎหมายและประเด็นทางสังคม
 - ประเด็นสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
 - ประเด็นเกษตรกรรมและการปฏิบัติในโรงสกัด
 - ประเด็นเศรษฐกิจและแรงงาน
- การทดลองประชุมคณะทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานจริงในวันต่อมา ทั้งนี้รวมถึงปัญหา อุปสรรค และทางเลือกในการทำงาน

วาระการประชุมในวันที่สอง เน้นที่การสรรหาคณะทำงานและการจัดตั้งองค์ประกอบของคณะทำงาน ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญตามหัวข้อการประชุมได้ดังต่อไปนี้

วาระที่ 5 การสรรหาและจัดตั้งคณะทำงาน

กระบวนการสรรหาและจัดตั้งคณะทำงาน เริ่มจากการทบทวนขั้นตอนการจัดตั้งและกระบวนการทำงานของคณะทำงาน ต่อด้วยการพิจารณาโครง กรอบภารกิจและบทบาทหน้าที่ของคณะทำงาน และการเปิดโอกาสให้ผู้สมัครใจและมีความพร้อมได้เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน

5.1 การทบทวนขั้นตอนการจัดตั้งและกระบวนการทำงานของคณะทำงาน โดย คุณศานินทร์ ตรียานนท์

คุณศานินทร์ หนึ่งในคณะทำงานยกวาง กล่าวชี้แจงความหมายของคำว่า “stakeholders” คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถเข้าร่วมในการประชุมคณะทำงานได้ แต่ละบริษัทสามารถส่งคนเข้าร่วมประชุมกี่คนก็ได้ แต่ตัวแทนเหล่านั้นสามารถโหวตได้เพียงหนึ่งเสียงในแต่ละการประชุมที่ต้องมีการตัดสินใจร่วมกัน

จากนั้นคุณศานินทร์ได้ทบทวนวัตถุประสงค์ของการทำ RSPO กระบวนการจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของไทยภายใต้มาตรฐาน RSPO โครงสร้างคณะทำงาน รวมถึงคณะทำงานใน 4 กลุ่มย่อย บุคคลที่จะเข้าร่วมเป็นคณะทำงานไม่จำเป็นต้องมีความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน แต่มีความสนใจในแต่ละกลุ่มย่อยนั้นๆ คณะทำงานจริงควรประกอบด้วยบุคคลที่เป็นตัวแทนจากหลากหลายภาคส่วน นอกจากนี้ได้มีการทบทวนบทบาทของแต่ละตำแหน่งในคณะทำงาน อันได้แก่ ประธาน สมาชิกคณะทำงาน เลขาธิการคณะทำงาน และโครงสร้างกลุ่มทำงานย่อย ซึ่งจะประกอบด้วย ประธานกลุ่มย่อย ผู้ช่วยประธาน ผู้จัดบันทึก และสมาชิกกลุ่ม ผู้จัดบันทึกจะมีหน้าที่สำคัญในการบันทึกข้อสรุปสุดท้ายที่เห็นพ้องต้องกัน (consensus) และเหตุผลที่ได้ข้อสรุปดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับ RSPO และเพื่อป้องกันความเข้าใจผิดจากการถกเถียงที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง ทั้งนี้ทางคณะทำงานยกวางเห็นชอบในวิธีการทำงานกลุ่มย่อยในการประชุม NIWG ใหญ่แต่ละครั้ง โดยจะเริ่มจากการประชุมรวม จากนั้นแยกเป็นการทำงานกลุ่มย่อย แล้วมารวมกันอีกครั้งเพื่อนำเสนอผลการหารือ ทั้งนี้จะเริ่มใช้ตั้งแต่การประชุม NIWG ครั้งที่ 1 เป็นต้นไป

และเพื่อป้องกันความไม่สะดวกที่อาจเกิดขึ้น จากกรณีที่ไม่ม่ข้อยุติ จึงได้มีการตั้ง code of conduct ซึ่งมีการกล่าวย้ำอีกครั้งว่า กรณีที่สมาชิกกลุ่ม 1 หรือ 2 คนมาจากบริษัทเดียวกัน ทั้งสองคนต้องรับรู้เท่ากัน ไม่ว่าจะบางครั้งคนใดคนหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ นอกจากนี้บุคคลที่เป็นสมาชิกคณะทำงานต้องมีอำนาจในการตัดสินใจ สำหรับผู้สังเกตการณ์สามารถเข้าร่วมทั้งในการประชุมคณะทำงาน การทำประชา

พิจารณา การแสดงความเห็นทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถเสนอความเห็นได้แต่จะไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

1) คุณสุรัตน์ ตัวแทนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ซักถามเกี่ยวกับบทบาทของภาครัฐในฟอรัมนี้ คาดเดาว่าภาครัฐน่าจะอยู่ในบทบาทของผู้สังเกตการณ์ นอกจากนี้ยังมีคำถามเกิดขึ้นว่า ทางคณะทำงานได้มีการติดต่อไปทางหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และมีความกังวลว่าการตัดสินใจของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อส่วนรวมได้ ประเด็นสงสัยและความกังวลดังกล่าวได้รับการชี้แจงจากคุณศานินทร์ว่า RSPO ในความเป็นจริงแล้วไม่ได้เกิดจากคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ที่เริ่มจากภาคเอกชนเนื่องจากผู้ประกอบการไทยได้รับความกดดันจากคู่ค้าต่างประเทศที่มีความต้องการในการซื้อปาล์มน้ำมันที่ได้มาตรฐาน RSPO เพิ่มขึ้น ซึ่งถือเป็นการกีดกันทางการค้า (trade barrier) แบบหนึ่ง ดังนั้นจึงอยากให้มีตัวแทนทั้งจากทางภาครัฐและ NGOs เข้ามาร่วมด้วย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส

ตัวแทนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่อง การกีดกันทางการค้า (trade barrier) ว่าอาจจำเป็นต้องให้หน่วยงานระดับ WTO ช่วยแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว และเสนอให้กระทรวงพาณิชย์ช่วยวิเคราะห์ว่าเป็นการกีดกันทางการค้าจริงหรือไม่ ถ้าเป็นการกีดกันทางการค้าจริงจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร นอกจากนี้ยังมีประเด็นคำถามว่าทำอย่างไรที่จะผลักดันให้เกษตรกรรายย่อยเข้ามาอยู่ในคณะทำงาน และมีบทบาทในการตัดสินใจ

- ต่อข้อถามในประเด็นข้างต้น ในเรื่องของกีดกันทางการค้า คุณศานินทร์กล่าวว่า RSPO คล้ายกับมาตรฐาน ISO ที่เป็นไปตามความสมัครใจของผู้ต้องการได้รับการรับรองมาตรฐานนี้ นอกจากนี้ยังมีตัวแทนจากสมาคมปาล์มออยล์และออยล์ปาล์มแห่งประเทศไทย จึงถือเป็นมาตรฐานที่ทำเพื่ออุตสาหกรรมปาล์มของไทย
- คุณพิชัย หนึ่งในคณะทำงานชั่วคราว กล่าวเสริมว่า การที่จะให้กรมเจรจาการค้าเข้ามาเพื่อช่วยเจรจาเรื่องกีดกันทางการค้านั้นไม่สามารถจะทำได้ เนื่องจากการที่ปาล์มน้ำมันหรือน้ำมันปาล์มของไทยไม่มีมาตรฐาน RSPO ก็ยังส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศได้ แต่ถ้ามีมาตรฐาน RSPO ก็เป็นมูลค่าเพิ่มอย่างหนึ่ง ที่สามารถทำให้ส่งออกไปยังตลาดที่มีกำลังซื้อสูงอย่างตลาดยุโรปได้ และเป็นที่ยอมรับในเวทีสากลมากขึ้น
- คุณสมพล ตัวแทนจาก สวทช. กล่าวว่า RSPO มีความคล้ายกับ GMO แต่ต่างกันที่ GMO ทำโดยภาครัฐ แต่ในประเด็นที่ว่า การตัดสินใจของคณะทำงานคนไหนคนใดให้ถือเป็นการตัดสินใจแทนองค์กรต้นสังกัด ดังนั้นตัวแทนจากภาครัฐจึงมีความลังเลที่จะเข้าร่วมเป็นหนึ่งในคณะทำงาน เนื่องจากถ้าในอนาคต เกิดข้อพิพาท/ขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้นๆ อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร/หน่วยงานต้นสังกัดได้ คุณศานินทร์ย้ำว่ายังต้องการให้ตัวแทนจากภาครัฐ และ NGOs เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงาน ซึ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับ RSPO ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากตัวแทนทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้คุณสมพล สวทช. ก็ยังคงเห็นว่าเป็นเรื่องยากที่จะให้ตัวแทนจากภาครัฐตัดสินใจในทันที เพราะโดยปกติต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัดก่อน นอกจากนี้ยังเสนอให้เชิญตัวแทนจาก สมอ. และ มกอช. เป็นผู้ช่วยคั้งให้หน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วม

2) ตัวแทนจากสภาอุตสาหกรรม กังวลถึงค่าใช้จ่ายของการทำ RSPO ว่าจะคุ้มกับปาล์มน้ำมันที่ผลิตและจำหน่ายจากประเทศไทยหรือไม่ กรณีของมาเลเซียแม้ว่าจะได้มาตรฐาน RSPO เพียง 1.6% แต่ถ้าเทียบกับปริมาณที่ผลิตและมูลค่าการค้า ก็ถือว่าคุ้ม เกี่ยวกับประเด็นนี้คุณศานินทร์กล่าวว่า ในส่วนของค่าใช้จ่ายนั้นยังไม่ชัดเจนนัก แต่ที่ทราบก็คือ ผู้รับรอง RSPO (certification body) ของไทยยังไม่มี ต้องเชิญมาจากมาเลเซีย หรืออินโดนีเซีย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น โดย

ส่วนตัวแล้วจึงเห็นว่า ควรมีผู้รับรองที่เป็นของไทยก่อน และเห็นควรที่จะต่อรองกับ RSPO ว่ามีค่าใช้จ่ายใดลดลงได้บ้าง และให้เกษตรกรรายย่อย/ รายย่อยอิสระ ได้รับการรับรอง

- กล่าวถึงเรื่องการรับรองแบบกลุ่ม (group certification) สำหรับเกษตรกรรายย่อย ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการจัดทำมาตรฐาน คุณพิชัยหนึ่งในคณะทำงานยกร่าง เห็นควรให้ ดร. Rao เป็นผู้อธิบาย ดร. Rao อธิบายว่า กลุ่มเกษตรกรอาจประกอบด้วยเกษตรกรผู้ก่อตั้ง 2 คน หรือ 200 คน ทั้งนี้จะต้องมีระบบการควบคุมภายใน และทีมบริหารจัดการที่มีความรู้เกี่ยวกับสมาชิก และปริมาณปาล์มที่ผลิตได้จากสมาชิกแต่ละราย ถ้าผู้รับรองพอใจในระบบบริหารจัดการภายในของกลุ่ม และทางกลุ่มสามารถตอบข้อสงสัยจากผู้รับรองได้ ก็จะได้รับความเห็นชอบให้ได้รับการรับรองแบบกลุ่ม โดยปกติใบรับรอง 1 ใบสำหรับ ปริมาณน้ำมันปาล์ม 1 ตัน ทางคุณจุลดิษฐ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะทำงานยกร่าง ก็แสดงความกังวลในเรื่องของเกษตรกรรายย่อย อย่างไรก็ตามหากผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้ทางเว็บไซต์ของ RSPO
 - เนื่องจากมีประเด็นเกี่ยวกับความมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ทางคุณศานินทร์ผู้ดำเนินการประชุมในช่วงดังกล่าว ขอให้ที่ประชุมเสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าเห็นควรจะเชิญหน่วยงานราชการใดเพิ่มเติมอีกบ้าง
 - คุณ... นายกสมาคมพิทักษ์รัฐธรรมนูญแสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้มีส่วนได้จากการได้รับมาตรฐาน RSPO น่าจะเป็น ผู้ประกอบการสกัดน้ำมันปาล์ม ที่สามารถขายได้เพิ่มขึ้น แต่ผู้สูญเสียคือเกษตรกร เพราะต้องรับภาระค่าใช้จ่าย จากค่าเดินทางมาเข้าร่วมประชุม ตอบความเห็นดังกล่าว คุณศานินทร์กล่าวว่า ทางบริษัทน้ำมันปาล์มก็ถูกบีบมาจากคู่ค้าให้ต้องมีมาตรฐาน RSPO ซึ่งถ้าไม่มีก็จะทำให้ไม่สามารถขายปาล์มน้ำมันจากไทยได้ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นก็จะส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด
 - คุณจุมลพล ตัวแทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ให้ความเห็นเพิ่มเติมในฐานะตัวแทนจากหน่วยงานราชการ เข้าใจถึงความยากลำบากในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมเป็นหนึ่งในคณะทำงานหรือไม่ ซึ่งจริงๆ แล้วงานหลักของหน่วยงานราชการคือให้ความเห็นในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นการสะดวกมากกว่าที่คณะทำงานต้องไปทุกกระทรวง/กรม เพื่อให้ตอบข้อสงสัยในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง/กรมต่างๆ และขอเสนอว่าในสถานการณ์การตัดสินใจจากภาคส่วนอื่นๆ ให้บันทึกว่าจะกลับไปหารือกับต้นสังกัดก่อน
- 3) คุณจักรพงษ์ นักวิชาการอิสระที่ทำการศึกษาคณะกรรมาธิการของ FTA ต่อไทย แสดงความกังวลว่า ไม่ทราบว่ามีใครเป็นผู้อยู่เบื้องหลังมาตรฐานดังกล่าว และมีวัตถุประสงค์อย่างไร เนื่องจากปาล์มที่ผลิตได้จากมาเซีย และอินโดนีเซียมีต้นทุนถูกกว่าไทย การบังคับให้มี RSPO อาจส่งผลในเรื่องความสามารถในการแข่งขันในด้านราคา จึงอยากให้ทางคณะทำงานศึกษาผลกระทบจากการทำมาตรฐานนี้ ว่าจะมีผลดีต่อเกษตรกรรายย่อยจริงหรือไม่ เพราะมีหลายอย่างที่เป็นการเพิ่มต้นทุนให้กับเกษตรกร ตอบข้อซักถามในส่วนของคุณจุมลพลจากการทำ RSPO
- คุณศานินทร์กล่าวว่า ถ้าไม่ทำ RSPO ก็จะส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานคือตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพราะไม่สามารถขายสินค้าได้ แต่ถ้าทำ RSPO ก็จะพิจารณาถึงผลกระทบข้างเคียง และจะพยายามลดผลกระทบต่างๆ ให้ได้มากที่สุด ซึ่งเห็นว่าตัวแทนในส่วนเกษตรกรที่มาเข้าร่วมยังน้อยไป อยากเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมมากกว่านี้

- คุณเจดติษฐีกว่าต่อข้อซักถามของคุณจักรพงษ์ว่า ในการทำ RSPO ตัวชี้วัดในแต่ละเกณฑ์ กำหนด สามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศนั้นๆ ได้ และถ้าคุณเกณฑ์กำหนดในบาง หัวข้อก็จะเห็นว่าเป็นประโยชน์เช่น เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

คุณเจดติษฐีกว่าสรุปในช่วงนี้ว่า เกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่าย ทางโครงการไทย-เยอรมันโดย GTZ จะสนับสนุน ค่าใช้จ่ายบางส่วนเช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหารและที่พักสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่มาจากต่างจังหวัด นอกจากนี้คณะทำงานมาทำงานนี้ด้วยความสมัครใจ และจะไม่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างใดๆ เพื่อไม่ให้ เป็นที่กล่าวอ้างได้ในภายหลังว่า เป็นคณะทำงานที่ถูกจ้างมา การหารื้อของคณะทำงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะเป็นไปจนกว่าจะได้มติเอกฉันท์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มในประเทศ

5.2 การนำเสนอ ยกร่าง กรอบภารกิจและบทบาทหน้าที่ของคณะทำงาน

คุณพรรณิ สินสุพรรณ ผู้ประสานงานโครงการของ gtz ได้นำเสนอ ยกร่างกรอบภารกิจและบทบาทหน้าที่ ของสมาชิกคณะทำงาน บทบาทของประธานและบทบาทของสำนักเลขาธิการคณะทำงานเพื่อจัดทำ เกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย ซึ่งรายละเอียดโดยย่อของบทบาทการทำงานของแต่ละฝ่าย มีดังนี้

บทบาทของสมาชิกคณะทำงานเพื่อจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย

- สมาชิกแต่ละคนต้องพยายามปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของคณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์ กำหนดและตัวชี้วัด
- สมาชิกแต่ละคนจะต้องเข้าร่วมการประชุมด้วยตนเองอย่างน้อยสองครั้ง มีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง ในกระบวนการตีความในนามของกลุ่มฐานเสียงของตน
- สมาชิกแต่ละคนควรเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่อยู่ในรายชื่อของสมาชิกคณะทำงานระดับชาติเพื่อ จัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย ในกรณีที่ส่งบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมแทน สมาชิกท่านนั้นจะต้องมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับตัวแทนเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ และ/หรือตัดสินใจแทนตนเองได้
- ตัวแทนมีหน้าที่สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับบุคคลอื่นที่อยู่ในกลุ่มฐานเสียงของตนให้มากที่สุด เพื่อให้กระบวนการดำเนินไปอย่างราบรื่น
- ผู้เข้าร่วมประชุมจะไม่ได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าใช้จ่ายอื่นใด

ต่อมาเป็นวาระที่คณะทำงานได้มีโอกาสพิจารณา คุณสมบัติและภารกิจของประธานคณะทำงานและ เลขาธิการ ก่อนทำการเลือกประธานและเลขาธิการ รวมทั้งสำนักงานเลขานุการของคณะทำงาน

บทบาทของประธาน

ประธานคณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทยมาจากการคัดเลือก ของสมาชิกประธานเป็นผู้ดูแลให้การประชุมของคณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์กำหนดและ ตัวชี้วัดทุกครั้ง โดยเน้นไปที่การทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์

กำหนดและตัวชี้วัด และเพื่อประกันว่าจะมีการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกรอบอ้างอิงของเอกสารฉบับนี้และตามหลักจรรยาบรรณสำหรับสมาชิกแต่ละหน่วยงาน

ประธานยังจะต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง และตรวจสอบว่ามีการปฏิบัติหน้าที่อย่างโปร่งใส ทั้งนี้โดยพิจารณาจากการรายงานความก้าวหน้าอย่างถูกต้องที่คณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดเสนอให้กับคณะกรรมการบริหารของ RSPO และการนำเอกสารที่มีการให้ความเห็นชอบแล้วไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ RSPO เผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออื่นๆ

บทบาทของสำนักเลขาธิการคณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย

ในการประชุมครั้งแรก คณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัดของประเทศไทย จะจัดตั้งสำนักเลขาธิการเพื่อเป็นหน่วยงานที่ออกแถลงการณ์และให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชน และจัดเตรียมใบแถลงข่าวภายหลังการประชุมแต่ละครั้ง สำนักเลขาธิการยังจะทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการโดยรวม และให้คำปรึกษาด้านเทคนิคเมื่อจำเป็น

ทำหน้าที่ดูแลให้มีการจัดเก็บการตีความระดับชาติของไทยที่ผ่านความเห็นชอบแล้วอย่างถูกต้อง และมีการแจ้งให้สำนักเลขาธิการ RSPO ทราบอยู่ตลอดเวลาถึงความก้าวหน้าในการทำงานของคณะทำงานระดับชาติเพื่อจัดทำเกณฑ์กำหนดและตัวชี้วัด

ประสานงานกับสำนักเลขาธิการ RSPO เพื่อดูแลให้มีความโปร่งใสอย่างเต็มที่และให้มีการนำเอกสารทุกชิ้นไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ RSPO (www.rspo.org)

5.3 การรับสมัครคณะทำงาน NIWG

ขั้นตอนการรับสมัคร

ในการรับสมัครคณะทำงาน คุณเชียรเอกได้ถามต่อที่ประชุมว่าท่านใดที่สมัครใจจะเข้าร่วมคณะทำงานให้ยกมือและแสดงการ์ดสีชมพูเป็นสัญญาณ ปรากฏว่ามี 29 ท่านที่แสดงความจำนงค์ ต่อมาเมื่อถามว่าท่านใดที่ยังไม่แน่ใจและจะต้องกลับไปขออนุมัติต้นสังกัด ให้ยกมือพร้อมการ์ดสีเขียว ปรากฏว่ามี 10 ท่านที่แสดงความจำนงค์ คุณเชียรเอกถามอีกว่าท่านใดที่ประสงค์จะเป็นผู้สังเกตการณ์ ขอให้ยกมือพร้อมชูการ์ดสีฟ้า ปรากฏว่ามีด้วยกัน 49 ท่าน หลังจากนั้น ดร.ปราการ ได้เสนอให้ผู้ที่เป็น Technical Expert สามารถถูกเชิญเข้าร่วมในคณะทำงานได้แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกโดยตรงของคณะทำงาน คุณเชียรเอกจึงเสนอว่าใครประสงค์จะสนับสนุนคณะทำงานในฐานะผู้เชี่ยวชาญ Technical Expert ให้ยกมือพร้อมกับชูการ์ดสีขาว ผลสรุปมีทั้งหมด 5 ท่าน รายละเอียดสามารถดูได้จากตารางด้านล่าง

ผลการสรรหาคณะกรรมการ NIWG

ผลการตัดสินใจเข้าร่วมคณะกรรมการ	จำนวน (คน)
ผู้ที่ประสงค์เข้าร่วมคณะกรรมการ	29
ผู้ที่ยังไม่แน่ใจ (ต้องกลับไปขออนุมัติต้นสังกัด)	10
ผู้ที่ประสงค์จะสนับสนุนคณะกรรมการในฐานะผู้เชี่ยวชาญ Technical Expert	5
ผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้สังเกตการณ์	49
รวม	93

หลังจากผ่านกระบวนการสรรหาคณะกรรมการแล้ว ได้มีการจัดระเบียบการนั่งของที่ประชุมเสียใหม่ โดยกำหนดให้ผู้ประสงค์เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจำนวน 29 ท่าน นั่งประจำที่แถวที่ 1 และ 2 ผู้ที่ประสงค์จะสนับสนุนคณะกรรมการในฐานะผู้เชี่ยวชาญ Technical Expert จำนวน 5 ท่าน นั่งแถวที่ 2 ส่วนผู้ที่ยังไม่แน่ใจและจะต้องกลับไปขออนุมัติต้นสังกัด จำนวน 10 ท่าน นั่งแถวที่ 3 และผู้ที่ประสงค์เป็นผู้สังเกตการณ์จำนวน 49 ท่าน นั่งแถวถัดๆไป

เพื่อให้เป็นไปตามกฎของ RSPO คณะกรรมการต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่

- ตัวแทนเกษตรกร/ผู้ปลูกรายย่อย
- ตัวแทนห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
- ตัวแทนภาคสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
- ตัวแทนภาคสังคม

คุณเขียรเอกได้เสนอว่าท่านใดที่เป็นตัวแทนเกษตรกร/ผู้ปลูกรายย่อย ให้ยกการ์ดสีเหลือง ท่านที่เป็นตัวแทนผู้ผลิต (Supply Chain) ให้ยกการ์ดสีฟ้า ท่านที่เป็นตัวแทนภาคสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ให้ยกการ์ดสีเขียว และผู้ที่เป็นตัวแทนภาคสังคม ให้ยกการ์ดสีชมพู ผลการแสดงตนของสมาชิกคณะกรรมการ เป็นดังนี้

กลุ่มคณะกรรมการ	จำนวน (คน)
1. ตัวแทนเกษตรกร/ผู้ปลูกรายย่อย	7
2. ตัวแทนผู้ผลิต (Supply Chain)	8
3. ตัวแทนภาคสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	9
4. ตัวแทนภาคสังคม	5
รวม	29

ผลจากการแสดงตนนี้ สรุปเป็นการเบื้องต้นได้ว่า คณะทำงานชุดนี้ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากหลายภาคส่วนครบถ้วนตามกฎหมายข้อบังคับของ RSPO

อย่างไรก็ดี เนื่องจากยังมีผู้ที่สนใจเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน แต่อยู่ระหว่างการขออนุมัติจากต้นสังกัดทำให้ที่ประชุมมีมติว่าควรรีบเวลาการรับสมัครเป็นสมาชิกคณะทำงานไปจนถึง เวลา 12:00 น. ของวันศุกร์ที่ 25 กันยายน ศกนี้

ทั้งนี้ หากมีผู้ใดที่ได้ตกลงใจเป็นคณะทำงานแล้ว แต่มีการเปลี่ยนใจภายหลังว่าจะไม่เข้าร่วมก็สามารถกระทำได้ก่อนวันปิดรับสมัคร ส่วนผู้ที่เข้าประชุมเมื่อวานนี้คือวันที่ 16 กันยายน แล้วไม่ได้เข้าประชุมในวันนี้จะตัดสินใจเข้าร่วมในภายหลังก่อนวันศุกร์ที่ 25 กันยายน 2552 ก็ยังสามารถทำได้ และให้แสดงความจำนงได้ที่ เลขานุการคณะทำงาน (Secretariat) หลังจากที่ได้มีการเลือกเลขานุการคณะทำงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

วาระที่ 6 เลือกประธานและเลขาธิการ

เนื่องจากการรับสมัครสมาชิกคณะทำงานยังไม่ได้ยุติลง แต่คุณสมบัติด้านความหลากหลายของสมาชิกและจำนวนสมาชิกคณะทำงานมีจำนวนเพียงพอที่จะดำเนินกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของคณะทำงานได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้ดำเนินการเลือกประธานคณะทำงาน รองประธานคณะทำงาน และเลขาธิการคณะทำงานได้ โดยให้ถือว่าเป็นตำแหน่งชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการรับรองจากสมาชิกคณะทำงานทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง หรือมีการเลือกใหม่หากจำนวนสมาชิกคณะทำงานเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนที่สูง โดยเฉพาะหากมีจำนวนที่ใกล้เคียงหรือมากกว่าจำนวนสมาชิกคณะทำงานที่ได้ลงชื่อในวันนี้

6.1 การเลือกประธาน

ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งประธาน คุณพรณี สินสุพรรณ ได้ขึ้นมากล่าวทบทวนถึงร่างกรอบการทำงานของประธานคณะทำงาน รองประธาน และเลขาธิการคณะทำงาน เมื่อสมาชิกคณะทำงานทุกท่านได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมได้เสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมเป็นประธานคณะทำงาน จำนวน 3 ท่าน คือ ดร.ปราการ วีรกุล คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร และคุณศานินทร์ ตรียานนท์ ซึ่งผลการลงคะแนนจากสมาชิกคณะทำงาน เป็นดังนี้

รายชื่อผู้ได้รับการเสนอเป็นประธานคณะทำงาน	คะแนนเสียง
1. ดร.ปราการ วีรกุล	17
2. คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร	4
3. คุณศานินทร์ ตรียานนท์	6
รวมคะแนนเสียงทั้งหมด	27

สรุปผล การหารือในที่ประชุมเป็นมติเอกฉันท์ ดังนี้

- ดร.ปราการ วีรกุล เป็น ประธานคณะกรรมการ
- คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร เป็น รองประธานคณะกรรมการ
- คุณศานินทร์ ตรียานนท์ เป็น เลขาธิการคณะกรรมการ

6.2 เลือกสำนักเลขาธิการ

- สำหรับการเลือกสำนักเลขาธิการนั้นมีข้อกำหนดว่าผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการจะต้องมีเป็นสมาชิก RSPO และไม่ได้ทำงานอยู่ใน สศก. และ GTZ เพราะทั้งสองหน่วยงานนี้เป็นเพียงสมาชิก RSPOชั่วคราวที่ให้การสนับสนุนการจัดตั้ง RSPO ประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้นที่ประชุมจึงเห็นควรให้สำนักงานบริษัท...ของคุณศานินทร์ ตรียานนท์ ซึ่งเป็นสมาชิกของ RSPO เป็นสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ

วาระที่ 7 การแบ่งกลุ่มคณะกรรมการ

7.1 การจัดสรรสมาชิกคณะกรรมการเป็น 4 กลุ่มย่อย

หลังจากที่ได้ประธานและสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแล้ว สมาชิกคณะกรรมการได้รับทราบว่าการตีความหลักการและเกณฑ์ของ RSPO สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากได้แบ่งความรับผิดชอบออกเป็นกลุ่มตามประเด็นที่แต่ละคนสนใจ หรือมีความถนัดทางวิชาการด้านนั้นๆ ซึ่งสมาชิกแต่ละท่านสามารถพิจารณาว่า ตนเองเหมาะสมที่จะเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มย่อยกลุ่มใดได้ตามความสมัครใจ กลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 ด้านกฎหมาย และประเด็นทางสังคม
- กลุ่มที่ 2 ด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
- กลุ่มที่ 3 ด้านการปฏิบัติทางการเกษตร และโรงงาน
- กลุ่มที่ 4 ด้านเศรษฐกิจ และแรงงาน

พบว่า มีผู้สมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มย่อย ดังนี้ กลุ่มที่ 1 จำนวน 5 ท่าน, กลุ่มที่ 2 จำนวน 7 ท่าน, กลุ่มที่ 3 จำนวน 16 ท่าน และกลุ่มที่ 4 จำนวน 5 ท่าน

(ติดตามรายละเอียดผลการแบ่งกลุ่มย่อยและรายชื่อคณะกรรมการในแต่ละกลุ่มได้ในภาคผนวก 4.5)

วาระที่ 8 การประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดชื่อ และแนวทางการประชุมของคณะกรรมการ

8.1 ชื่อคณะกรรมการ

ที่ประชุมได้ใช้เวลาหารือกันในเรื่องนี้ค่อนข้างมากจนในที่สุดได้ข้อสรุปว่า ชื่อที่เหมาะสมของคณะกรรมการชุดนี้ คือ "คณะกรรมการจัดทำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติของประเทศไทยภายใต้กรอบ RSPO"

8.2 สรุปบทเรียนจากการทดลองประชุมคณะกรรมการ

หลังจากที่คณะกรรมการได้ทดลองประชุมเพื่อหารือในรายละเอียดของการจัดทำตัวชี้วัด ตามหลักการและเกณฑ์ของ RSPO พบว่า

- คณะทำงานแต่ละท่านยังมีพื้นฐานระดับความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับธุรกิจปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก
- คณะทำงานบางท่านยังไม่ได้ศึกษารายละเอียดของเอกสารของ RSPO
- คณะทำงานยังไม่ทราบบทบาทและภารกิจอย่างละเอียดเพียงพอและ/หรือ อาจมีความเข้าใจไม่ตรงกัน

ปรากฏการณ์เหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลายมากเกินไป จนหาข้อสรุปที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ยาก

ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นพ้องต้องกันว่า สมาชิกคณะกรรมการทุกคนควรได้ทำการบ้านโดยศึกษารายละเอียดของแต่ละเกณฑ์และตัวชี้วัดก่อนเข้าสู่การประชุม ซึ่งทุกท่านสามารถหาเอกสารได้จากผู้ประสานงานโครงการ หรือ ได้จาก website ของ RSPO โดยตรง

นอกจากนี้คุณเชียรเอกได้เสริมเป็นข้อสังเกตว่า คณะทำงานอาจแบ่งงานออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. การพิจารณาว่าอะไรควรจัดเข้าเป็น 'ตัวชี้วัด' ของแต่ละเกณฑ์ โดยอาจช่วยกันระดมสมอง แล้วค่อยมาคัดเลือกจนเหลือที่สำคัญและจำเป็น
2. การพิจารณาว่า ตัวชี้วัดใดควรเป็น ตัวหลัก (Major) หรือ ตัวรอง (Minor)
3. การเขียนบรรยายลักษณะของตัวชี้วัดนั้นๆ โดยอาจต้องพึ่งพาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ หรือ เอกสารอ้างอิง

หมายเหตุ ที่ประชุมเห็นชอบว่า เอกสารหรือข้อมูลอ้างอิงควรพิจารณาจากส่วนราชการเป็นเบื้องต้น หากไม่มีจึงใช้แหล่งอื่นๆในการอ้างอิงเป็นลำดับถัดไป

การประชุม NIWG ครั้งที่ 1 วันที่ 3 (18 กันยายน 2552)

ในการประชุมวันที่สาม ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการประชุมครั้งนี้ ได้มีการทดลองประชุมคณะกรรมการเป็น 4 กลุ่มย่อยขนานกัน ดังนี้

▪ กลุ่มที่ 1 ด้านกฎหมายและประเด็นทางสังคม	(ประชุมที่ห้อง Drawing ชั้น 2)
▪ กลุ่มที่ 2 ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	(ประชุมที่ห้อง London 3 ชั้น 2)
▪ กลุ่มที่ 3 ด้านเกษตรกรรมและการปฏิบัติในโรงสกัด	(ประชุมที่ห้อง London 2 ชั้น 2)
▪ กลุ่มที่ 4 ด้านเศรษฐกิจและแรงงาน	(ประชุมที่ห้อง London 1 ชั้น 2)

วาระที่ 9 ประชุมกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม

วาระการประชุมของแต่ละกลุ่มย่อย ประกอบด้วย

1. การเลือกประธาน และผู้ช่วยประธานกลุ่มย่อย
2. หารือในส่วนของ
 - ก. ภาพรวมของภารกิจ (เกณฑ์กำหนด และตัวชี้วัด)

- ข. วิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
 - ค. ประเด็นที่ต้องการสนับสนุนข้อมูล + ทางวิชาการ
 - ง. แผนการทำงาน (ระยะเวลา)
3. เตรียมประเด็นเพื่อนำเสนอและหารือในที่ประชุมใหญ่คณะกรรมการ

วาระที่ 10 นำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย และหารือแผนการประชุมต่อเนื่องของคณะกรรมการ

10.1 คณะทำงานกลุ่มที่ 1: ประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายและประเด็นทางสังคม

1. ผลการเลือกตั้งคณะกรรมการ

- คุณพิชัย ตั้งสถาพรพาณิชย์ ประธาน
- คุณจักรพงษ์ คงปัญญา รองประธาน

2. กรอบงานในภาพรวม(เกณฑ์,ตัวชี้วัด,แนวปฏิบัติ)

สมาชิกกลุ่มได้ทบทวนภาพรวมของภารกิจและขอบเขตของประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องจนเป็นที่เข้าใจร่วมกัน ทั้งนี้ทางกลุ่มได้ทดลองหารือในเชิงลึกของตัวชี้วัดบางตัว ได้แก่

ตัวชี้วัด	ประเด็น, ความคิดเห็น...
IN 1.1.1- Ma	บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการร้องขอและ คำตอบจะต้องมีการเก็บรักษาไว้
	เก็บข้อมูลไว้ตามความเหมาะสม-ระยะเวลา, เรื่อง, ชั้นความลับ?
	การเก็บข้อมูลการร้องขอ?
	เก็บตามนโยบายของผู้ประกอบการโดยคำนึงถึงความสำคัญ
	เก็บตามความจำเป็น
	เก็บตามกฎหมายกำหนด-อินโดนีเซีย

3. แนวทางการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ประชุมเสนอว่า

- พิมพ์ทุกข้อเสนอ
- ใส่ตัวชี้วัดโดยเปรียบเทียบจากประเทศต่างๆให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ แล้วตัดให้เหลือตามเกณฑ์กำหนด
- ข้อสรุป-consensus, โหวต แล้วประธานชี้ขาด
- ต้องมีความเห็นหรือข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญประกอบการประชุม
- ทำการหาข้อสรุปในข้อที่สามารถสรุปได้ก่อน ส่วนที่ยังสรุปไม่ได้ให้ยกไปครั้งต่อไป

4. ประเด็นที่ต้องการ การสนับสนุนข้อมูล และทางวิชาการ

- ขอศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม: จากใคร, ข้อมูลอะไร, เมื่อใด, ที่ไหน
- สิทธิการใช้ที่ดิน

5. แผนการทำงาน

- เสร็จสิ้น 30 ต.ค. 52
- ประชุม 4 ครั้ง สัปดาห์ละหนึ่งวัน (ครั้งแรกศุกร์ที่ 2 ต.ค.52 จากนั้นทุกวันพฤหัสบดี 8, 15, 22, 29 ต.ค.)
- เริ่ม 09.00 น. ห้องประชุม สศก. ม.เกษตรศาสตร์บางเขน

6. เรื่องทั่วไป

- ประมาณการค่าใช้จ่ายการจัดประชุมกลุ่มย่อย

10.2 คณะทำงานกลุ่มที่ 2: ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

1. ผลการเลือกตั้งคณะทำงาน

- ดร.ปราการ วีระกุล (คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร ทำการแทน) ประธานกลุ่มย่อย
- ดร.อภิชัย ดาวราย รองประธาน

รายชื่อคณะทำงาน

1. คุณดรณี คังคะเกตุ (แทนคุณ สาราญ สอนผึ้ง)
2. คุณวรชัย ศานติมงคลวิทย์
3. คุณธวัช จิรายุส

2. แนวทางการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ที่ประชุมเสนอว่า

- สมาชิก RSPO ครบตามข้อกำหนดหรือไม่กรณี NGO ในกลุ่มสิ่งแวดล้อม เรามี Wetlands International
- ควรมีการจัดทำแผนงานของ TH-NIWG
- ควรมีการอบรมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเรื่องปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มให้กับ WG
- แนวปฏิบัติเป็นแนวทางเพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำไปใช้
- การพิจารณาการใช้ผู้เชี่ยวชาญควรคำนึงถึงองค์ความรู้ในคณะทำงานย่อยก่อน
- ควรกำหนดค่านิยามเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เช่น เกษตรกรรายย่อย พื้นที่เปราะบาง เป็นต้น
- ควรกำหนดกติกาของการประชุมกลุ่มย่อยหรือไม่?
- คำนึงถึงเกณฑ์กำหนดที่จำเป็นต้องมีตัวชี้วัดหลัก
- คำนึงถึงสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ของการปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทย

3. ประเด็นที่ต้องการ การสนับสนุนข้อมูล และทางวิชาการ

- กรมพัฒนาที่ดิน
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ

4. แผนการประชุม

- ประชุมครั้งละ 2 วัน (อังคารและพุธ) ของสัปดาห์ที่ 1 และ 3 ของเดือน

10.3 คณะทำงานกลุ่มที่ 3: ประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรและโรงงาน

1. สมาชิกที่เป็นคณะกรรมการของกลุ่มมีการเสนอให้มีการคัดเลือกประธานและรองประธาน

- คุณสว่าง เลิศถิรสุนทร ประธาน
- คุณไพรวลัย โต๊ะดำ รองประธาน

2. หาหรือเรื่องเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ประธาน ได้พูดถึงความเป็นมาและข้อมูลทั่วไปสำหรับการหารือในวันนี้ โดยเน้นถึงกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมให้สามารถบรรลุไปได้ นอกจากนั้นยังมีการแนะนำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาโดยให้เทียบเคียงกับ เอกสารต้นฉบับที่มีการแปลและตีความมา เช่น เอกสารของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และปาปัวนิวกินี

คุณแอนก เสนอให้พิจารณาถึงตัวชี้วัดหลักและตัวชี้วัดรองที่เป็นฉบับร่างภาษาไทยน่าจะเป็นการดีและสามารถทำให้การประชุมดำเนินการได้เร็วขึ้น

คุณวัชรินทร์ เสนอให้มีการจัดเรียงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาและแจกให้คณะกรรมการเพื่อให้มีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

3. แนวทางการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ที่ประชุมเสนอว่า

- ควรมีหัวข้อหรือประเด็นในการประชุม และบันทึกการประชุม
- มีการยกปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย
- คณะกรรมการหรือผู้เข้าร่วมควรอ่านเอกสารที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะมีการประชุม
- ควรมีการพูดถึงภาพรวมของธุรกิจปาล์มในประเทศไทย
- ควรมีสมาคมหรือชมรมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันเข้ามาสังเกตการณ์
- มีการรวบรวมแฟ้มเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุม
- การกำหนดค่าจำกัดความต่างๆ ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน

4. การพิจารณาถึงเกณฑ์กำหนด

คุณแอนก เสนอว่าไม่ควรดำเนินการตามประเทศมาเลเซียทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างกันและไม่เหมาะสมกับประเทศไทย นอกจากนั้นเสนอให้มีความชัดเจนกับเกษตรกรรายย่อย โดยให้เกษตรกรรายย่อยมีความเข้าใจได้ง่าย

คุณ เห็นด้วยกับการให้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้นกับเกษตรกรรายย่อย ซึ่งถ้ามีความเข้าใจในทิศทางเดียวกันแล้วจึงจะทำให้เกิดความสอดคล้องกับหลักการ

คุณสมชาย เสนอว่าในการพิจารณาเกณฑ์กำหนดควรมีการแยกพิจารณาตามผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจนแล้วระบุถึงข้อจำกัดหรือพิจารณาผลกระทบของแต่ละภาคส่วน เนื่องจากการดำเนินการนั้นต้องมีความเชื่อมโยงกันทุกภาคส่วน ตั้งแต่โรงงานสกัด กลุ่มสหกรณ์ จนไปถึงเกษตรกรรายย่อย ซึ่งแนวปฏิบัติ

บางอย่างนั้นเกษตรกรรายย่อยดำเนินการได้ค่อนข้างลำบากเนื่องจากไม่ใช่
วิธีของเกษตรกรที่ปฏิบัติอยู่ เช่น การใส่ปุ๋ยซึ่งไม่มีการบันทึกถึงเรื่องนี้

คุณเสาวรัตน์ ได้เข้ามาให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องปาล์มน้ำมันในประเทศไทยจากข้อมูลที่
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีอยู่

- ปัจจุบันมีเกษตรกรปลูกปาล์มประมาณ 170 ราย
- พื้นที่ในการปลูกทั้งหมดประมาณ 3.7 ล้านไร่ ซึ่งสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณ 3.2 ล้านตัน
- เมล็ดพันธุ์ปัจจุบันสามารถผลิตได้ประมาณ 3-4 หน่วยงาน เช่น พันธุ์สุราษฎร์ธานี ของกรมวิชาการเกษตร หรือบริษัทยูนิวาณิช เป็นต้น
- โรงสกัดประมาณ 64 โรง กำลังการผลิตประมาณ 15 ล้านตัน
- ผลผลิตปาล์มทั้งหมดประมาณ 10 ล้านตัน
- ในประเทศไทยต่างกับประเทศมาเลเซีย โดยในประเทศมาเลเซียนั้นจะมีหน่วยงานที่ควบคุมเรื่องการผลิตปาล์มอยู่ คือ MPOB ซึ่งการดำเนินการเรื่องปาล์มทั้งหมดก็จะต้องผ่านหน่วยงานนี้ ทำให้สามารถควบคุมได้
- โรงกลั่นน้ำมันประมาณ 14 โรงงาน กำลังการผลิตประมาณ 1.2 ล้านต่อปี
- พื้นที่ปลูกปาล์ม 50 ไร่ กระทบวงเกษตรฯ จะดูแลเรื่องการตลาด ซึ่งแตกต่างกันกับระบบ RSPO ที่ให้นิยามของเกษตรกรรายย่อย คือมีพื้นที่ปลูกปาล์มไม่เกิน 50 เฮกตาร์

การพิจารณาถึงเกณฑ์กำหนด ตัวชี้วัด และแนวปฏิบัติ

เกณฑ์	ประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรและโรงงาน	ข้อเสนอแนะ
4.1	มีการจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบที่เหมาะสม มีการนำไปปฏิบัติ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	ประธานจะนำตัวอย่าง SOP ของ UPOIC มาให้ที่ประชุมดู หรืออาจจะเป็นแค่ความต้องการขั้นต่ำที่เกษตรกรรายย่อยสามารถดำเนินการได้
4.2	มีการปฏิบัติเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน หรือถ้าเป็นไปได้ พื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ให้อยู่ในระดับที่สามารถเก็บผลผลิตได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน	✓
4.5	การใช้เทคนิคการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการที่เหมาะสม (Integrated Pest Management (IPM) ในการบริหารจัดการศัตรูพืช โรคพืช วัชพืช และสิ่งมีชีวิตต่างถิ่นที่นำเข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพ	ควรมีการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากกรมวิชาการเกษตร
4.6	การใช้สารเคมีทางการเกษตรต้องไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมถึงไม่ให้มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในลักษณะของการป้องกัน ยกเว้นในกรณีที่ได้ระบุไว้ในแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของประเทศ หากมีการใช้สารเคมีประเภท 1A หรือ 1B ตามรายการขององค์การอนามัยโลก หรือตามรายการของอนุสัญญาสต็อกโฮล์ม หรืออนุสัญญารอตเตอร์ดัม ผู้ปลูกจะต้องพยายามที่จะ	อยากให้มีการให้ความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านสารเคมี และวัตถุอันตราย

	หาทางเลือกอื่นแทนการใช้สารเคมีเหล่านี้ รวมทั้งมีบันทึกไว้	
5.3	มีการลดของเสีย (reduced) การหมุนเวียนของเสียกลับมาใช้ใหม่ (recycled) การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำ(re-used) และการกำจัดของเสียที่มีลักษณะแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม	✓
5.4	มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการใช้พลังงานหมุนเวียนให้มากที่สุด	✓
เกณฑ์	ประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรและโรงงาน	ข้อเสนอแนะ
7.2	มีการนำข้อมูลสำรวจดิน และภูมิประเทศ มาใช้ในการวางแผนการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ และนำผลลัพธ์มาประกอบการวางแผนและการดำเนินการ	ควรมีผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดินและการจัดการดิน เช่น กรมพัฒนาที่ดิน
7.4	หลีกเลี่ยงการปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณกว้างในพื้นที่สูงชัน และ/หรือ ในดินที่ด้อยคุณภาพ และดินที่มีความเปราะบาง	ควรมีผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดินและการจัดการดิน เช่น กรมพัฒนาที่ดิน
8.1	ผู้ปลูก และผู้ประกอบการโรงงานสกัดมีการตรวจติดตามและทบทวนกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งจัดทำและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานที่แสดงการปรับปรุงการดำเนินงานหลักอย่างต่อเนื่อง	เนื้อหาในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับ ISO 9000, ISO 10004 และ ISO 10008 ซึ่งประธานจะนำตัวอย่างการรับรองข้อกำหนดของทางบริษัทฯ มาให้คณะทำงานดูเป็นตัวอย่าง

สรุปประเด็นที่ต้องการการสนับสนุน

ทางวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อมูล
การจัดการดิน เช่น ป่าพรุ หรือดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ จากกรมพัฒนาที่ดิน การวางแผนในการปลูกน้ำมันและแผนดำเนินการ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่องสารเคมีและวัตถุอันตราย จากกรมควบคุมมลพิษ กรมป่าไม้ กรมส่งเสริมการเกษตร	ภาพรวมทั้งหมดของธุรกิจปาล์ม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องปาล์มน้ำมัน ขั้นตอนของ RSPO คำนิยาม เช่น เกษตรกรรายย่อย เกษตรกรรายย่อยอิสระ Primary Forest เป็นต้น เอกสารเกี่ยวกับ Scheme Small Holders เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการใช้สารเคมีอันตรายและเคมีภัณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (SOP) ตัวอย่างจาก UPOIC ซึ่งเป็นเกณฑ์เบื้องต้นที่เกษตรกรรายย่อยสามารถดำเนินการได้ ข้อมูลเรื่องแผนการปฏิบัติงานและ

	ข้อกำหนดในโรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ISO 9000, 10004, 10008 ตัวอย่างและข้อมูล จาก UPOIC

แผนและกำหนดการในการดำเนินงาน

การดำเนินการควรให้เสร็จสิ้นในสองปีนี้ ทั้งนี้เนื่องจาก GTZ ยังดำเนินโครงการอยู่ สามารถให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณได้

- สถานที่ประชุม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ม.เกษตรฯ)
- ประชุมทุกวันอังคาร-พุธ สัปดาห์ที่ 2 และ 4 เวลา 09.00 – 16.00 น.
- เดือนมีนาคม 2553 → ฉบับร่างที่ 1
- ประชาพิจารณ์* 1 เดือน และการทดลองใช้ในพื้นที่ (เมษายน 2553)
- เดือนมิถุนายน 2553 → ฉบับร่างที่ 2
- ประชาพิจารณ์ 1 เดือน และการทดลองใช้ในพื้นที่ (กรกฎาคม 2553)
- ฉบับสุดท้าย เดือนกันยายน 2553

*ประชาพิจารณ์ในพื้นที่ภาคใต้ ตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือ

10.4 คณะทำงานย่อยกลุ่มที่ 4: ประเด็นเกี่ยวกับเศรษฐกิจและแรงงาน

1. ผลการเลือกตั้งคณะทำงาน (ชั่วคราว)

- คุณศานินทร์ ตรียานนท์ ประธาน (ชั่วคราว)
บริษัท น้ำมันพืชปทุม จำกัด
- คุณธนาทิพย์ พุนสิน ผู้ช่วยประธาน (ชั่วคราว)
บริษัท น้ำมันพืชปทุม จำกัด
- จำนวนสมาชิกคณะทำงานกลุ่มย่อย 5 ท่าน
- จำนวนผู้สังเกตการณ์ 6 ท่าน

2. แนะนำเอกสารที่ใช้ในการประชุม

- คำนิยาม - อธิบายคำนิยามต่างๆ เช่น ผู้ปลูกในโครงการ เกษตรกรรายย่อย เกษตรกรรายย่อยอิสระ
 - แนะนำให้สมาชิกศึกษาอย่างละเอียด
- เนื้อหา - พิจารณาเนื้อหาทั้งหมดในภาพรวม
 - เน้นการพิจารณาเนื้อหา ดัชนีชี้วัด และแนวปฏิบัติของกลุ่ม

3. ประเด็นที่ต้องการ การสนับสนุนข้อมูล และทางวิชาการ

- กฎหมายที่ดิน
- กฎหมายแรงงาน

- แรงงานพลัดถิ่น
- แรงงานต่างด้าว
- แรงงานเด็ก
- แรงงานและสิทธิสตรี
- ค่าแรงและสวัสดิการขั้นต่ำ
- กฎหมายความปลอดภัย

4. แผนการทำงาน

- จัดการประชุมทุก 2-3 สัปดาห์
- ครั้งละ 2 วันติดกัน ครั้งแรก คือ วันที่ 30 ก.ย. – 1 ต.ค.
- แนวโน้มวันประชุมคือ วันศุกร์และเสาร์
- สามารถส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมได้ (สมาชิกหลัก/รอง)
- มีการเตรียมเอกสารสรุปการประชุมให้กับผู้เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง

5. ข้อคิดเห็นจากสมาชิก ซึ่งที่ประชุมเสนอว่า

- ความสมดุลของจำนวนสมาชิกในแต่ละ Working Group
- การมีส่วนร่วมของชาวสวน
- ความรู้ความเข้าใจของสมาชิก

10.5 คำถาม-คำตอบ ในที่ประชุมใหญ่

คำถาม: จะแบ่งอย่างไรว่าตัวชี้วัดไหนเป็นตัวชี้วัดหลัก และตัวชี้วัดไหนเป็นตัวชี้วัดรอง

คำตอบ: ตัวชี้วัดหลักเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกณฑ์กำหนดนั้นๆ ทำได้ประสบความสำเร็จ

ตัวชี้วัดรองเป็นส่วนสนับสนุนเกณฑ์กำหนดนั้นๆ (ตอบโดย Pep)

คำถาม: จะตัดสินอย่างไรว่าเป็นการใช้แรงงานเด็ก

คำตอบ1: ลูกหลานช่วยพ่อแม่หรือญาติทำงานในสวนปาล์ม ไม่ถือว่าเป็นการใช้แรงงานเด็ก ทั้งนี้ให้ใช้กฎหมายจารีตมาเป็นตัวประกอบในการพิจารณา

คำตอบ2: กรณีผู้ปลูกรายย่อย แรงงานนั้นจะไม่ถือเป็นแรงงานเด็กก็ต่อเมื่อเด็กที่มาช่วยงานในสวนปาล์มยังได้รับการศึกษาตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด และต้องแน่ใจว่างานที่เด็กไปช่วยนั้นไม่ได้ส่งผลร้ายต่อสุขภาพของเด็ก เช่น มีการพ่นยาฆ่าแมลงในบริเวณที่เด็กช่วยทำงานอยู่ (ตอบโดย Pep)

10.6 สรุปกำหนดการ กิจกรรมต่อเนื่องจากการประชุมครั้งนี้

วัน/เวลา	กิจกรรมต่อเนื่อง	ผู้ประสานงาน	สถานที่
25 กันยายน (12:00)	เวลาปีครบสมัครสมาชิกคณะทำงานฯ	คุณศานินทร์	สศก
28 กันยายน (14:00-17:00)	หารือระหว่างประธานและรองประธานกลุ่มย่อย เพื่อเตรียมการประชุมกลุ่มย่อยที่มีประสิทธิภาพ	คุณศานินทร์	สศก
29 กันยายน (9:00-16:00)	ประชุมสมาชิกคณะทำงาน เพื่อลงนามยืนยันการเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน และส่งรายชื่อให้ RSPO	คุณศานินทร์	สศก
30 กันยายน – 1 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 4 ครั้งที่ 1	คุณศานินทร์	สศก
2 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 1 ครั้งที่ 1	คุณพิชัย	สศก
6 - 7 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 3 ครั้งที่ 1	คุณสว่าง	สศก
8 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 1 ครั้งที่ 2	คุณพิชัย	สศก
13 -14 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 2 ครั้งที่ 1	ดร. ปราการ	สศก
15 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 1 ครั้งที่ 3	คุณพิชัย	สศก
20 - 21 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 3 ครั้งที่ 2	คุณสว่าง	สศก
22 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 1 ครั้งที่ 4	คุณพิชัย	สศก
27 - 28 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 2 ครั้งที่ 2	ดร. ปราการ	สศก
29 ตุลาคม (9:00-16:00)	ประชุมกลุ่มที่ 1 ครั้งที่ 5	คุณพิชัย	สศก

วาระที่ 11 ปิดการประชุม

เมื่อได้เวลาอันสมควร และบรรลូវัตถุประสงค์การประชุมตามที่ได้กำหนดไว้ รองประธานคณะกรรมการ (คุณจุลดิษฐ์ ชื่นกำไร) และเลขาธิการคณะกรรมการ (คุณศานินทร์ ตรียานนท์) ได้กล่าวปิดการประชุม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

คุณจุลดิษฐ์ได้กล่าวว่าขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GTZ และผู้เสียสละเข้ามาเป็นคณะกรรมการ รวมถึงผู้สังเกตการณ์ทุกท่าน ทุกๆความคิดเห็นจะนำไปใช้ในการพิจารณาและทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด แล้วก็คิดอยู่เสมอว่า 90% ของเกษตรกรรายย่อยของประเทศไทยจะต้องเป็นส่วนหลักที่เราจะต้องพิจารณาและให้เกณฑ์ RSPO นอกจากจะช่วยเราในแง่ของการยอมรับในต่างประเทศแล้วยังช่วยในเรื่องของคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในประเทศเราด้วย ซึ่งจะทำให้มาตรฐานอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในบ้านเราพัฒนาขึ้นและมีหลักการที่นำไปปฏิบัติได้จริงในพื้นที่ ต้องขอขอบคุณรวมไปถึงผู้ช่วยจัดงานทุกท่าน คณะล่าม เจ้าหน้าที่ต่างๆร่วมกัน ในวันที่ 29 กันยายน ทางคณะกรรมการขอเรียนเชิญให้คณะกรรมการเข้าร่วมประชุมที่ สศก. และสศก. จะมากล่าวให้ฟังเกี่ยวกับเรื่องคณะกรรมการ WG หลังจากนั้น 3 สัปดาห์ 1 ชมรมจะให้ข้อมูลเบื้องต้น รวมไปถึงทางผู้ปลูกต่างๆ สหกรณ์และผู้นำเกษตรกรจะถูกเชิญขึ้นมาให้ข้อมูลด้วย หลักการใหญ่ๆที่วางกรอบไว้ก็คือวันที่ 29 กันยายน จะเป็นวันที่มาเซ็นกรอบอ้างอิง

คุณศานินทร์ ขอขอบคุณทุกท่านที่มาเข้าร่วมการประชุม ก่อนการประชุมนี้ คณะทำงานชั่วคราวกังวลกันว่าหน้าตาคณะกรรมการจะเป็นอย่างไร คุณ Danial เองก็กล่าวว่าจะไม่อาจทราบได้ล่วงหน้า ของจริงต้องดูกันในวันสุดท้าย ทุกท่านที่นั่งกันอยู่ขณะนี้ล้วนเป็นของจริงแท้ๆ ซึ่งการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการของหลายๆท่านก็น่าชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง เพราะมาด้วยใจจริง ดังนั้นจึงใคร่ขอขอบคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้ด้วย